

Politika vaziyetinde
sükûn ve iyilik ar-
tıyor.

AKŞAM

İspanyol gemileri
asilerin elindeki beş
limanı topa tuttu.

Sene 19 — No. 6624 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 29 Mart 1937

Telefon: 24240 (İdare)—24249 (Tahrir)— 24248 (Müdür) — 20113 (Kilise)

İspanyol hükûmet kuvvetleri yeni bir muvaffakiyet kazandı

Mühim bir askerî mevkii ele geçirdiler bir kısım
asiler muhasara edilmek tehlikesi karşısında

İspanya, Avrupa harbine sebep olur mu?

Sokakta kavga eden iki kişiyi görüp
ayırmağa çalışmak en eski zamanlar-
dan beri insanlık ahlâkının basit ka-
desidir. Horoz dövüştürüp seyretmek
bu ahlâkın az çok tereddide uğramış
şeklidir. Yüzbinlerce insan boğuşma-
sından husule gelen faciayı seyret-
mekten hoşlanmak, son asır politika-
sının beynelmilel prensip diye kabul
ettiği korkunç ahlâk kaygısızlıkların-
dan biridir.

İspanyada aile kavgası diye başla-
yan dahillî harb, yürekleri parçalayan
kanlı ve acayib bir macera şeklinde
dokuz aydır sürüp gidiyor. Bütün me-
denî dünya «bir memleketin iç öz işle-
rine karışmaz!» düsturu arkasına
gizlenerek bu dehşet verici boğuşmayı
durdurmaya çalışmıyorlar. Hakikatte,
at yarışlarında, boğa güreşlerinde ol-
duğu gibi devletlerin hepsi, sade se-
yirci değildir, karşılıklı bahse tutuş-
muşlardır. Ortaya konan menfaat
bahsi büyüktür. Şu veya bu tarafın
yenmesinde yenilmesinde iki tarafın
devletlerin büyük kayıpları yahut ka-
zançları olacaktır.

Memleketini ve vatandaşlarını ece-
bi askerine vurduran general Franco-
nun galebe çalması faşist rejimin ve
Rusya, Fransa aleyhtarı kuvvetlerin
Akdenizin batı kapısında yerleşmesi
demektir. İngiltere ile Fransa, Rusya
bundan dolayı hükûmet kuvvetleri-
nin galebesini istiyorlar.

Fakat, her iki tarafa edilen gizli açık
yardımlar, bugünkü ihtiraslar ne olur-
sa olsun, bundan dolayı ortalığın ka-
rışacağına inanmamak lâzımdır. İspa-
nya içinde de tıpkı Habeş harbinde
olan olacaktır: Herkes sonunda, gali-
bin-arkasından gidecektir.

Avrupa, esasen daimî harb sebepleri
ortasında yaşıyor. Her bünyede bulu-
nan mikropplar gibi, harb, sebep veya
vesile değil, fırsat ve zaman bekliyor.
Avrupa harbi için ne sebep, ne vesile
eksiktir. Eksik olan kuvvet ve cesaret-
tir. Kuvvetler ve hazırlıklar tamam
olunca, Avrupa harbi İspanya ihtilâli
kadar mühim bir vesile dahi bekle-
meyecektir. En basit, en sezilmez bir ha-
diseden, adeta kendi kendine çıkıvere-
cektir. Bugünkü patırdılar kuru gü-
rültüden ibarettir. İspanya dövüşü,
müstakbel harbin kuvvet müvazenesi-
ni hazırlayan amillerden yalnız biridir.

★★★

İlk tedrisat müfettişleri maaşlarını umumî muvazeneden alacaklar

Ankara 28 (Telefonla) — İlk tedi-
sad müfettişlerinin maaşlarını umu-
mî muvazeneden almaları kararlaştır-
ılmıştı. Bunun için maarif vekâletince
hazırlanan kanun lâiyhası bugünlerde
başvekalâte verilecektir.

Hayvan ihracı için yeni bir iskele

Ankara 28 (Telefonla) — Çobanbeyli
mekkiinin hayvan ihracına mahsus
iskeleler arasına alınması vekiller he-
yetince kararlaştırılmış, bunun için
hayvan sağlık zabıtası talimatnamesi-
ne bir fıkra eklenmiştir.

Millî küme maçları

Fenerbahçe 2 — Gençlerbirliği 1
Beşiktaş 1 — Doğanspor 1
[Tafsîlât spor sütunlarımızda]

Madrid civarında mağlûp olan asillerle
gönüllülerden bir kaçı

Berlin 29 — İspanyol hükûmet
kuvvetleri ileri hareketine devam edi-
yorlar. Bu kuvvetler mühim bir as-
kerî mevkii olan Renalesi ele geçirmiş-
lerdir. Burası Siguenza'ya 11 kilomet-

re mesafededir. Bir kısım asiler mu-
hasara edilmek tehlikesi karşısında-
dır. Jerama muntakasında da hükû-
met kuvvetleri tanklarla bir taarruz
yapmışlar ve bir miktar ilerlemişler-
dir.

Madrid 28 (A.A.) — Havas ajan-
sının muhabiri bildiriyor: Zahren gö-
ründüğüne nazaran, Guadalajara
cephesinde harekât durmuştur. Fil-
hakika iki muhasım ordudan herbiri
zorlanması müşkül, sevkülceys baki-
mından ehemiyetli mevzilere çekil-
mişlerdir. Bu mevzilerden ekserisi
kenarları dik ve sarp kayalıklarla de-
relerde intihap edilmiştir. Mitralyöz
yuvalarile müdafa edilmiş bu mevzi-
ler geçilmez birer kale halindedir.

Hükûmetçilerin tayyareleri taras-
süt servisle teşriki mesal etmektedir.
Muhtelif noktalarda gizlenmiş olan
tayyare topları menzillerinin uzunlu-
ğu sayesinde asi tayyarelerin yakla-
şmasına mani olmaktadır.

3 liman bombardıman edildi

Cebelüttarik 28 (A.A.) — Meçhul
bir harb gemisi, dün dinî bir alay
yapıldığı sırada Malagayı 30 dakika
bombardıman etmiştir. Üç kişi öl-
müş, bir çok kişi yaralanmıştır.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Şehir tiyatrosu Bergama akropolünde temsil verecek

Bergamada yedî gün eğlenceleri için
bir program hazırlandı

Bergama (Akşam) — 22 mayısta
başlayıp bir hafta sürecek olan Ye-
digün eğlencelerine (Kermes) adı ve-
rilmektedir.

Vali bay Fazlı Gülecin yüksek du-
yuşlarıyla meydana gelecek olan bu ha-
reket, son günlerde katî bir program
içine girmiş ve hazırlıklara başlanmıştır.
Yakında bir broşür bastırılarak
tebliğ edilecektir. Akropolün on beş
bin kişilik tiyatrosunda İstanbul Şe-
hir tiyatrosu üç temsil verecek ve bun-
ların klâsik oyunlardan omlasına itina
edilecektir. Kalkan ve cirid oyunla-
rı, ok atma, değnek kaldırma gibi mil-
li sporlar da yapılacaktır.

Programa göre bir gün Bergamanın
çam ormanlarıyla meşhur olan Kozak
yaylasına gidilecek, çamlar altında eğ-
lenilecektir. Burada meşhur Bengi ve
dağlı oyunları oynanacak ve fıstık
toplamada kullanılan (Keye)lerle
yüksek ağaçların birinden diğerine
geçme oyunları yapılacaktır. Bir gün
Çıkt limanı olan ve Bergamanın ta-
rihi iskelesi olan Çandarlı ve dikilide
deniz eğlenceleri yapılacaktır. Berga-
manın çok güzel baharını yaşıyan
bugünler, tarihin varlıkları içinde em-
salsız tezahüratla geçirilen günlerden
olacaktır.

Gayrimübadille- rin dilekleri

İşlerin çabuk tasfiyesi
için bir yol aranacak

Ankara 28 (Te-
lefonla) — Gay-
ri mübadiller ce-
miyeti umumî
kâtibi B. Şehap
buraya gelmiş ve
maliye erkânile
temaslarına baş-
lamıştır.

Gayri mübadil-
ler satış komisyo-
nunun bugünkü
çalışması ile işle-
rin tasfiye edile-
meyeceği için bu
komisyonun kal-
dırılarak tasfiye
işlerinin eskisi gibi Ziraat bankasına
veya başka bir teşekküle devrinin is-
teneceği hakkındaki neşriyat üzerine
Ziraat bankası umumî müdürü B. Ke-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Esad Mahmud

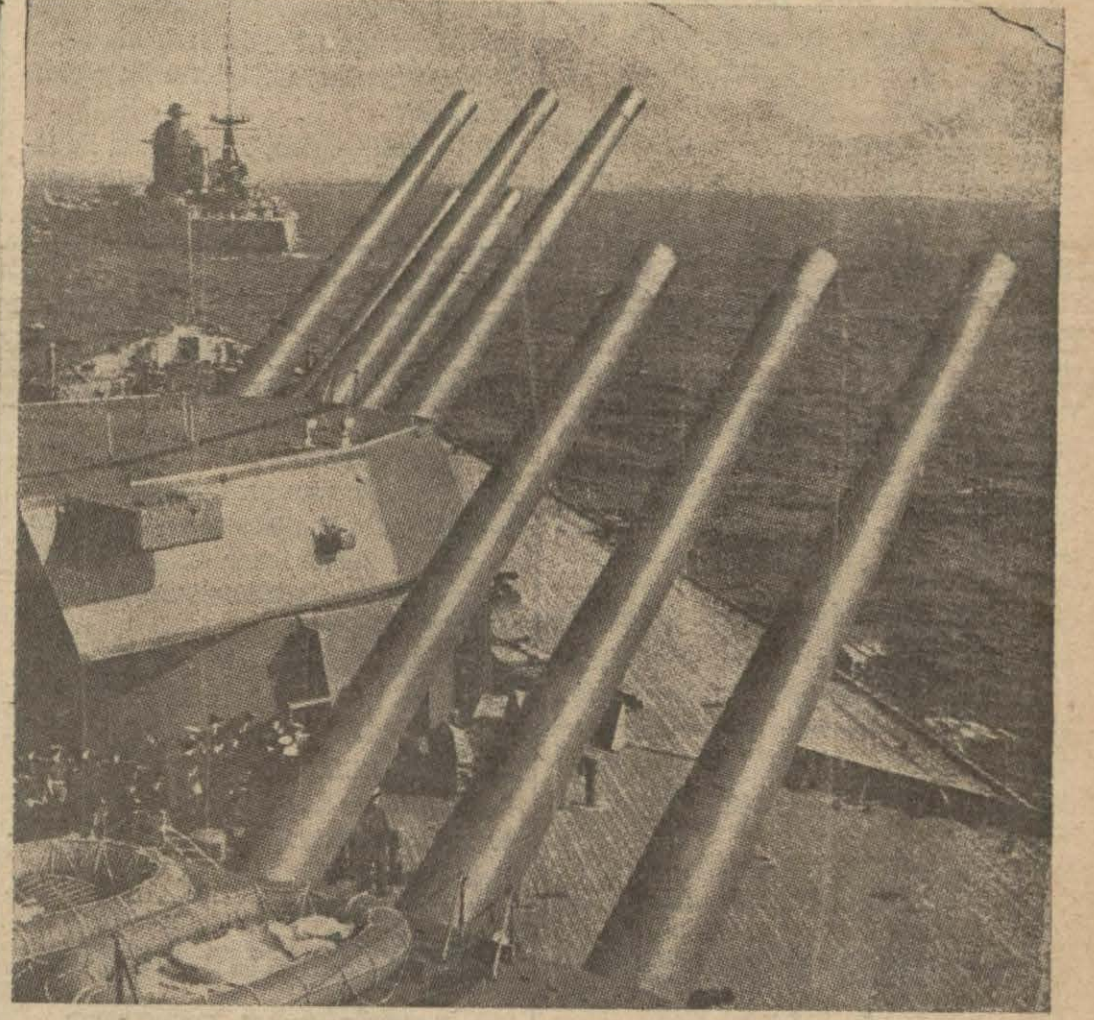
SON GECE!
AŞK FEDAKÂRLIK İSTER!..

Seviyorsanız fedakârlık etmek mecburiyetindesiniz. İnanmıyor
musunuz?.. O halde «SON GECE» yi okumağa hazırlanınız. O
size bunu büyük bir heyecan içinde anlatmağa çalışacaktır.

Yakında AKŞAM sütunlarında!

Akdeniz hâkimiyeti etrafında münakaşalar

Bir İngiliz mütehassısı «İtalya hiç bir zaman
Akdenize hâkim olamayacaktır», diyor

İngiliz Akdeniz filosu manevra yaparken

Akdenize ait son anlaşmaya rağ-
men İngiltere ile İtalyanın arası
tekrar açıldı. Geçen hafta iki
tarf gazeteleri birbirini aleyhinde şid-
detli makaleler yazdılar. Bu arada
iki tarafın mütehassısları bir harp
vukuunda Akdenizde kimin hâkim
olabileceği mevzuu etrafında muna-
kaşalar yaptılar.

İtalyan mütehassısları, İtalyanın
şimdiki deniz ve hava kuvvetleriyle
Akdenizi ortadan kesebileceğini ve
bu denize hâkim olabileceğini id-
dia ediyorlar. İngilizler ise bunun
aksî kanaattedirler. İngiliz müte-
hassıslarının düşüncelerini telgraf
haberi şeklinde kısaca neşretmiştik.
Bugün meşhur İngiliz bahri müte-

hassıslarından Bywater'ın bir ma-
kalesini iktibas ediyor. İngiliz mü-
tehassısı diyor ki:

— İtalya deniz kuvvetlerinin Trab-
lusgarb sahilinde yapmakta olduk-
ları manevranın gayesi bir harp vu-
kuunda Akdenizi ortadan kesebile-
ceklerini isbat etmektedir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Pazartesi konuşmaları:
**Felsefe bize
ne verir?**

Yazan: Hasan Ali Yücel
[Altıncı sahifemizde]

Aksi tesadüf!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Politika vaziyetinde iyilik artıyor

İtalyan gazeteleri İtalyanın sulh için yaptığı fedakârlıklardan bahsediyorlar

Paris 28 — Geçen hafta politika vaziyetinde baş gösteren gerginlik haftanın sonuna doğru azalmıştı. Araya paskalye yortularının girmesi iyiliğin artmasını temin etmiştir. Paskalye münasebetiyle siyasi faaliyet durmuştur. Yortulardan sonra vaziyetin daha soğuk kanlılıkla tetkik edileceği ümid ediliyor.

Fransız gazeteleri vaziyetteki salâhın başlıca sebebi İngilterenin tutacağı yolu sarıh surette bildirmesi olduğunu söylüyorlar. Bu katı vaziyet üzerine İtalya, İspanya yeniden asker göndermeyeceğini İngiltereye temin etmiştir.

Gazeteler, son hâdisenin İngiliz - Fransız iş birliğini kuvvetlendirdiğini yazıyorlar. Yalnız Populaire gazetesi vaziyetten memnun görünmemekte ve İspanya meselesinin milletler cemiyetinde görüşülmesini istemektedir.

İngiliz gazetelerinin mütalâaları

Londra 28 (A.A.) — Pazar günü çıkan gazeteler paskalye mütarekesine İspanya hududlarının yakında kontrol altına alınmasını Avrupa vaziyetini teskin edici iki unsur telâkki etmektedirler.

Sunday Times gazetesi Fransa ile

İngiltere arasındaki sıkı işbirliğini ehemmiyetle kaydetmektedir.

İtalyan gazeteleri ne diyorlar?

Roma 28 (A.A.) — Tribuna gazetesi, İtalyanın Avrupa sulhunu temin etmek için ekseriya büyük fedakârlıklara katlandığını kaydederek bu memleketin harici siyasetini muhik göstermektedir.

Bu gazeteyle göre, Yugoslavya ile ittifak edebilmek için İtalya millî fedakârlıklar yaparak bazı iddialardan vazgeçmek mecburiyetinde kalmıştır. Fransa ile de iyi komşuluk münasebetlerini bozan ve mazide iki milletin yan yana yürüdüğü tarihi tesanüdle re mukavemet eden eski ihtilâfları halletmiştir.

İtalya, Almanya ile hali imkânsız addedilen Avusturya meselesini tesviye etmiştir. İngilterenin milletler cemiyeti vasıtasıyla izhar ettiği hiddete rağmen İtalya bu devletlerle de Akdenizde anlaşmıştır.

Ortada İspanya kalmıştır ki orada da İtalya hakiki sulhun istinad etmesi lâzım gelen nizam ve intizam taraf-tararile birlikte hareket etmektedir. İtalya hiç bir siyasi nüfuz aramamakta fakat bolşevizmin de Akdenizde yerleşmesini istememektedir.

Yeni mebuslar

Numan Menemencioğlu ve Faik Baysal ittifakla seçildiler

Ankara 28 (A.A.) — Boş olan Kayseri ve Gaziantep vilâyetleri sayıtlıkları için bugün yapılan seçimde Cumhuriyet Halk partisi namzedleri maliye vekâleti müsteşarı Faik Baysal ve hariciye vekâleti genel sekreteri Numan Rifat Menemencioğlu ittifakla seçilmişlerdir.

Balıkesirde bir kadın öldürüldü

Ali adında bir delikanlının bu cinayeti yaptığı anlaşıldı

Balıkesir 27 — Balıkesir civarında genç bir kadın, başı taşlarla ezilerek öldürülmüştür. Balıkesirin Gölcük köyünden Hanife geçenlerde bir sabah çalışmak için köy civarındaki tarlasına gitmiştir. Hanifenin aradan epey zaman geçtiği halde dönmemesi ev halkını meraka düşürmüştür.

Ev halkı şaşkın bir halde aranırken kadıncağz köye bir saat kadar uzak bir yerde başı taşla parçalanmış, kanlar içinde ve ölü olarak bulunmuştur. Bunun üzerine derhal jandarmaya haber verilmiştir. Yapılan tahkikat neticesinde genç kadının aynı köyden Ali adında bir delikanlı tarafından öldürüldüğü anlaşılmıştır.

Kasa hırsızı

Tütün deposundan 30,000 lira çalan İbrahim yakalandı

Beşiktaşta İnhamur caddesinde Mehmed Hanefiye ait tütün deposunun muhasebe daireesine pencereye iple sarkmak suretile girerek kasadan 3000 lira aşırın meçhul hırsız hakkındaki takibat bu sabah neticelenmiştir. Bu hırsızın eşya üzerinde alınan parmak izleri fabrika amelesinden parmak izleri fabrika amelesinden ve evvelce iki defa mahkûmiyeti bulunan Mustafa İbrahim isminde birinin parmak izleriyle tetabuk etmiş ve bu sabah İbrahim evinde yakalanarak sorguya çekilmiştir. Bu adamın bu işi yalnız yapmadığı da tesbit edildiği cihetle arkadaşlarının hüviyetlerinin tesbitine çalışılmaktadır.

Nöbet kimde?

Mersinde iki bahçıvan birbirini ağır yaraladı

Mersin 27 — Bahçe mahallesinde aynı bostanda çalışan Hasan ve Yakup adlarında iki bahçıvan: — Bugün bahçeyi sulamak nöbeti sende.. — Hayır sende..

Diye kavgaya tutuşmuşlar, birbirlerini çok ağır surette yaralamışlardır.

Belgrad anlaşması

Bir gazete: "İtalyanın son temasları orta Avrupadaki iklimi değiştirmiştir," diyor

Paris 28 (A.A.) — Son Belgrad anlaşmalarından bahseden Liberal gazetesi diyor ki:

İtalyanın askerî kuvvetlerinin yükselmesi müstemleke teşebbüslerinin muvaffakiyetli neticeler veriş ve Almanya ile bir yaklaşma husule getirmesi, muhakkak ki, Orta Avrupadaki iklimi değiştirmiştir. Yugoslavya ile yaptığı anlaşma da İtalya için yeni bir muvaffakiyettir. Ayrıca Yunanistan ile daha sıkı bir teması da nazarı dikkate almak lâzımdır. Bunu, Türk - İtalyan münasebetlerinin salâhı takip edecektir.

Bu suretle İtalya, Orta Avrupadaki Fransız mihverinin ikame emeliyle mütemadiyen yapıcı bir siyaset gütmektedir.

Çekoslovak başvekili Hodzanın beyanatı

Ne Almanyaya iltihakı, ne de Hamburgların tahta avdet etmelerini istiyoruz

Paris 29 (A.A.) — Exelsior gazetesi, hususî muhabirinin Çekoslovakya başvekili B. Hodza ile yaptığı bir mülakatı neşretmektedir.

— Habsburgların muhtemel tahta çıkarılması hakkındaki kanaatiniz nedir?

B. Hodza şu cevabı vermiştir: — Habsburgların tahta çıkarılışı, ne sulhe ne de orta Avrupa istikrarına hizmet eder. Bu sebepten dolayı Çekoslovakya, Habsburgların tahta dönmesine bütün kuvvetile muhalefet etmektedir. Bununla beraber, bu vaziyet Avusturya ile olan dost münasebetlerimizi idameye ve hattâ takviyeye katiyen bir mâni teşkil etmez. İsteğimiz şudur:

Ne Almanyaya iltihak, ne Habsburgları.

Fakat Tuna memleketleri işbirliği gerçevesi dahilinde müstakil bir Avusturya.

— Bazıları Küçük antant blokunun sarsılmış olduğunu söylüyorlar.

— Bir Slovak darbi meseli vardır:

Ölümünden bahsedilenlere Allah çok uzun ömür verir. İşte Küçük antantın vaziyeti, bu darbi mesele uyar.

— Çekoslovakyanın Almanya ile bir pakt imzalamak üzere bulunduğunu söylüyorlar.

— Evet, bilmiyorum neden, bu meseleden çok bahsediliyor.

B. Hodza, mülakatın sonunda Fransa hakkında da şunları söylemiştir:

— Bizim için Fransa, yalnız bir dost ve müttefik olarak kalmamaktadır. Fransa, manevî kuvvetini ziyadesile takdir ettiğimiz kardeş bir cumhuriyettir. Fransaya karşı olan hissiyatımız, Küçük antanta karşı olan dostluğumuz gibi, tarihin mahsulüdür, ve bundan dolayı da çok kuvvetlidir.

Viyana 28 — Buraya gelen Çekoslovakya başvekili B. Hodza, dün Avusturya başvekilini ziyaret etmiş ve uzun müddet görüşmüştür.

Dün akşam istihbar edildiğine göre iki devlet adamı, siyasi ufkunu etrafınca gözden geçirmişlerdir.

Asi kruvazör, Fransız vapur İmerethieyi nasıl topa tuttu?

İmerethie 2 vapurunun kaptanı hadise hakkında etraflı bir rapor verdi

Marsilya 28 (A.A.) — Paquet kumpanyasına aid İmerethie 2 isimdeki gemi bugün saat 10.30 da buraya gelmiştir. Kalabalık bir halk kütlesi rih-tima birikmiştir. Çinin Madrid sefaretî kâtipini taşıyan gemi İspanya sahilleri açıklarında asi İspanyol kruvazörü Canarisin tecavüzüne uğramıştı.

Polis gemide bulunan 436 mültecinin vesikalarını tedkik etmiştir. Bunların içinde muhtelif milletlere mensup seksen milis ile yirmi üç Çinli amele bulunmaktadırlar.

Geminin suvarisi Pierre - Guirconi kumpanyaya başından geçen hâdiseler hakkında bir rapor vermiştir. Bu rapora nazaran İmerethie 2, 25 martta hariciye nezaretinin müsaadesile seyahat eden iki yolcu ve Madriddeki Fransız kolonisine aid paketlerle Marsilyadan Alicanteye hareket etmiştir. Geminin direğinde bulunan Fransız bayrağı iki kuvvetli projektörle aydınlanmıştır.

Martin yirmi beşinci günü saat 3.20 de asi kruvazör geminin arkasına geçerek projektörlerini gemiye tevcih

ettikten sonra vapurun ismini sormuş ve kendi ismini bildirmiştir. Üç millik bir mesafede bulunan kruvazör üç kere kuru sıkı top atmıştır. Gemi derhal durarak üç kere düdüğü çalmış ve tor-nistan etmiştir. Kruvazör şu emri vermiştir:

«Derhal Palmaya gidiniz.» Fakat geminin kaptanı bu emri dinlememiş ve gemide eşya bulunmadığından mültecileri almak için Alicanteye gideceğini bildirmiştir. O zaman kruvazör gemiyi ateş etmiştir. Mermi elli metre uzağına düşmüştür. Kruvazör geminin Palmaya gitmesi emrini tekrar etmiştir. İmerethie 2 o zaman Fransız «uvazör» Süffrene imdadı işaretini göndermiş ve asi kruvazörüne şu cevabı vermiştir: «Hayır Palmaya gitmiyeceğim. Burada kalıyorum ve süratle buraya gelen Süffren kruvazörünü bekliyorum.» İmerethie 2 bundan sonra bütün süratle Alicante istikametinde yol almağa başlamıştır.

Bu müddet zarfında asi kruvazörü, şimalî şarkî istikametinde kaybolmuştur.

İngilterede zabıt az

Yalnız tayyarecilik için çok müracaat var

Londra 28 (A.A.) — Muntazam ordu zabıt fıkdanı, daima hissedilmektedir. 980 zabıtlık münhaldir ve hususî bir komisyon bu boşluğa bir çare bulmak için tedkikatta bulunacaktır.

Bilâkiss tayyarecilik âlemi, daha müsaide bir talie mazhar olmuştur. Son iki sene zarfında 2140 mevki için on dört bin pilot namzedi müracaat etmiştir. Alâlade neferlik için yirmi bin yere almış beş bin namzed müracaat etmiştir.

Yeni Kültür direktörleri

Ankara 28 (Akşam) — Tekirdağ kültür direktörlüğünü İzmir ilk tedrisat müfettişlerinden B. Emin, Amasya kültür direktörlüğüne İstanbul ilk tedrisat müfettişlerinden Nazım, Niğde kültür direktörlüğüne Muğla kültür direktörü Halil İbrahim, Giresun kültür direktörlüğüne de Tekirdağ kültür direktörü Tevfiğin tayinleri yüksek tesdike iltikarı etmiştir.

Belgradda çocuk kaçırmateşebbüsü

İsveç sosyalist liderinin çocuğunu kaçırıyorlardı

Belgrad 29 (Akşam) — İsveç sosyalist fırkası lideri Henekisin 12 yaşındaki oğlu Belgrad caddelerinde güpegündüz kaçırılmıştır. Kaçıranlar, Berline gitmek için tayyareye binecekleri sırada zabıtaca yakalanmışlardır. Bunlar çocuğun amcası ile büyük valdesidir. Bu kaçırma teşebbüsü, annesinden çocuğa intikal eden mirası ele geçirmek maksadıyla yapılmıştır.

Bir köylü tren altında can verdi

Evvelki akşam Edirnedeki İstanbul la gelmekte olan tren Hadımköy etvarında gözlerinden hastalıklı olan 80 yaşında Hüseyin adında bir köylüye çarparak ölümüne sebebiyet vermiştir. Hâdises tahkikatına Çatalca müddeumumiliği vaziyet etmiş, ecesed üzerinde otopsi yapılmak üzere şehrimiz morg müessesesine getirilmiştir. Tren makinisti Hakkı nezaret altına alınmıştır.

Balkan mahullesinin ihracı

Atınadan dönen B. Hasan Sakanın verdiği izahat

Atınada toplanan Balkan antantı iktisadî konseyine iştirak eden heyeti muarahasamız, dün İtalyan bandıralı Rodi vapur ile şehrimize dönmüştür. Heyet reisi B. Hasan Saka konseyinin meselesi hakkında şu izahatı vermiştir:

— Gelecek toplantı İstanbulda yapılacaktır. İctima tarihini Balkan antantı konseyi tayin edecektir. Bu içtimada en çok meşgul olduğumuz mesele, Balkan mahsullerinin bir elden ihracı meselesi idi. Afyon satışında Türk-Yugoslav itilâfı çok iyi neticeler vermiştir. Rumenler, Balkan Ticaret odaları birliğinin tesisini teklif ettiler. Balkan Ticaret odaları kongresinin eylülde Bükreşte toplanmasına karar verilmiştir. Atınadaki toplantıdan memnun olarak dönüyoruz.»

B. Mussolini Alman sefirile görüşti

Roma 28 (A.A.) — Duçe Alman sefiri Von Hasele'i kabul etmiştir.

Maliye vekili

Nisan iptidalarında Ankaraya dönecek

Ankara 28 (Telefonla) — Fransa'nın cenubunda nekahat devresini geçirmiş olan maliye vekili B. Fuad Ağralı nisanın ilk haftasında Ankaraya döneceği öğrenilmiştir.

B. Fuad Ağralı müsteşar B. Faikle telefonla görüşmüş ve vekâlet işleri hakkında kendisinden izahat almıştır. Maliye vekili sıhhatinin tamamen iyileştiğini B. Faige söylemiştir.

Maliye müsteşarlığı

Ankara 28 (Telefonla) — Maliye vekâleti siyasi müsteşarlığına tayin edilecek olan B. Fağın yerine vekâlet idarî müsteşarlığına kimin tayin edileceği belli değildir. Bir rivayete göre müsteşarlığa vekâlet müsteşar muavinlerinden B. Esad getirilecektir.

Fransız kabinesi çarşambaya toplanacak

Paris 27 (A.A.) — Nazırlar çarşamba günü reiscumhurun başkanlığı altında toplanacaktır. Dahiliye nazırı Cluchy hadiseleri etrafında yapılan tahkikatın neticesini bildirecektir.

Belçikada hararetli bir seçim

Paskalyaya rağmen her iki taraf ta çalışıyor

Brüksel 28 (A.A.) — Van Zeeland ile Leon Degrelle arasında paskalya yortusu münasebetile akdedilen mütareke devam etmektedir. Bununla beraber bilhassa reksistler başka şekillerde propaganda yapmağa devam etmektedirler. Delikanlılardan mürekkebi birçok gruplar gece hükümet merkezinde civarındaki sokaklarda dolaşarak tebeşir ve katranla duvarlara, pencere kepenklerine ve kaldırımlara: «Reks kazanacaktır» ibaresini yazmaktadır.

Van Zeeland taraftarları ise daha müteenni davranmaktadırlar. Bununla beraber mağaza camlarında, ağaçlarda sokak fenerlerinde ve hattâ otomobil fenerlerinde:

«Belçikalılar Van Zeeland rey verin» ibaresi bulunan kâğıtlara tesadüf edilmektedir.

Bisikletli polis memurları bu gibileri takib etmektedir. Evvelki gece elerinde kola kutusu ve fırça bulunan onbir genç Reksist tevkif edilmiş ve sonra gene serbes bırakılmıştır.

Petrol ve benzin

Inhisar hakkında henüz verilmiş karar yok

Ankara 28 (Telefonla) — Petrol ve benzin işlerinin devlet inhisarı altına alınacağını ve bunun için bir kanun projesi hazırlanmakta olduğunu bazı gazeteler yazmışlardır. Maliye müsteşarı B. Faik bu hususta bana demiştir ki:

«Petrol ve benzin işlerine verilecek idare şeklini tayin etmek üzere alâkadar vekâletler müesseselerinden mürekkebi bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu komisyon raporunu hazırlıyarak vermiştir. Şimdi rapor tedkik edilmektedir. Tedkikat bitmeden evvel idare şekli hakkında bir şey söylenemez.»

İtalyan - Yugoslav anlaşması ve Tempsin bir makalesi

Paris 28 — Temps gazetesi İtalya - Yugoslav anlaşması münasebetile yazdığı bir makalede diyor ki: «Bu anlaşma hakkında muhtelif tefsirlerde bulunuldu. Fikrimizce bunlar doğru değildir. Bütün mesele anlaşmanın tatbik şekline bağlıdır.»

FİKRA

Kıyamet

Akşam lokantada yemek yiyorum, garson geliyor:

— Efendim, telefonla sizi İstanbul'dan arıyorlar..

Orkstra sesleri arasında telefon masasına yaklaşıyorum:

— Burası XXX [gazetelerimizden birinin adı]

— Evet, bir şey mi istiyorsunuz?

— Cihan harbi arifesinde imişiz, doğru mu?

Hani tıpkı «— Ankara'da yağmur yağıyor mu?» gibi bir soru:

— Ben nereden bilirim?

— Bugün gazeteler birinci sayfelerinde, büyük harflerle, hep bundan bahsediyorlar.

— İlk defa sizden işitiyorum.

— Fakat fikriniz nedir?

— Hiç bir şey...

— Gazete sahifelerini bir görseniz..

Hem biz Yunus Nadi'ye sorduk, o cevap verdi.

— Olabilir..

Posta ile dün gelen gazetelere bakıyorum. Hele bir tanesi 1914 temmuzunun bütün harareti ile harb haykırıyor!

Basit sürüm davası: Mesele olmazsa icad etmeli!

Sonra bunun mesuliyeti de yok: Devletin ne malî, ne de ekonomik itibarını kırıyor. Fakat dünyayı bir cehennem buhranı arifesinde göstermek memleket için hayırlı mıdır? Gazetecilik sanatının müstesna inceliklerini bilmiyen milyonlarca vatandaş, bugünden yarına ne olacağını tahmin edilemez korku içinde şaşırarak doğru mudur? Biz Hoca Nasreddin'in kıyamet hikâyesini hatırlatan kendi şahsi ve müesses buharlarımızı dünyaya mal etmeye kalkışmak daha iyi olur. — Fatay

Dikkatler:

Ecnebi çeşni neden?

Dilimize birçok yabancı kelimeler girdi. Olur olmaz kullanıyoruz, halk anlarımış gibi... Dilimiz kendini buluncaya kadar mecburuz diyelim, katlanalım.

Fakat, millî müesseselere ad takarken güzelim Türkçe yerine neden ecnebi çeşniyi tercih ediyoruz? Türkçenin belli başlı bir şivesi var. Meselâ, *Türkçöfs* gibi. Haydi bu isim eskidi, tuttu diyelim. Şimdi bir banka açılıyor, adına *Deniz Bank* denecekmiş.

Bunun dosdoğru Türkçesi «Deniz Bankası» değil mi? Deniz Bank, Balık Bank deyince, insan sanıyor ki iyi Türkçe bilmiyen bir İngiliz konuşuyor, bu yabancı şive kulağı tırmalıyor.

Şehir meclisinin nisan toplantısı hazırlığı

Şehir meclisi nisan toplantısı için azaya davetiyeler gönderilmiştir. Hazırlanan ruzaimeye göre bütçede bazı mühim münakaleler yapılacaktır.

Bilhassa çöplerin imhası denize dökülmek suretile temin edileceğinden 936 bütçesinde buna göre bazı tadilat yapılması zarurî görülüyor.

Kaynanadan şikâyet

Dün Beyoğlu merkezine bir adam müracaatla:

— Kaynanam yüzünden evimde oturamıyorum, bana hakaret ediyor...

Demişti. Bunun üzerine bu adamın kaynanası hakkında tahkikata başlanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Atatürk heykeli
Açılma töreni
23 nisan
yapılacak

Harbiyede, Yedek subay okulunun cümle kapısı önüne dikilecek Atatürk heykelinin kaldesine aid inşaat bitmek üzeredir.

Okulun bu devresinde bulunan talebeden mimar B. Hadinin modelini hazırladığı heykelin kalıpları mektepten Güzel sanatlar akademisine gönderilmiştir. Heykeltıraş, hazırladığı kalıplara göre heykeli dökmeğe başlamıştır. Heykelin açılma töreni, bu devreden mezun olacak subayların diploma dağıtma merasimine tesadüf eden 23 nisanla yapılacağından heykelin dökülmesi ve kaldenin ikmalî o tarihe kadar tamamlanacaktır.

İhtiyat subayların mezuniyet imtihanlarına 1 nisanla başlanacaktır.

Kapıları kurcalarken yakalandı
Cibalide Haydar isminde bir adamın bir takım evlerin kapısını kurcaladığı görülmüş ve kendisi derhal yakalanmıştır.

Haydarın hırsız olduğu ve Cibalide oturan Mürtezanın evine girmek istediği anlaşılmıştır.

İki kişi sokakta düştü başından yaralandı

Halıcıoğlunda oturan Arşak dün sokakta bayılıp yere düştü, başı taşlara geldiği için yaralanmıştır.

2 — Cihangirde oturan bay Abdülmecid dün Beyoğlunda üzerine gelen bir fenalıkla sokakta bayılmış, başından yaralanmıştır.

Hava tehlikesi

Kurslar için müsait binalar bulunacak

Hava tehlikesine karşı korunma çarelerini halka göstermek üzere şehrin muhtelif semtlerinde kurslar açılacağını ve bu kurslara her evden bir ve yahud iki kişinin devam etmelerinin temin edileceğini yazmıştık.

Kurslar evvelâ Halkevlerinde, Halk partisi ocak binalarında açılacaktır. Halkevi bulunmayan ve yahud ocak binası müsait olmayan mahallelerde de kaza kaymakamı tarafından müsait yerler temin edilecektir. Kurslarda konferans verecek olanların isimleri tesbit edilmeğe başlanmıştır. Hazırlıklar bitince kurslar açılacak ve halkın devam etmeleri ilân edilecektir.

Divanyolunda bir kahvede kumar oynayan birkaç kişi yakalandı

Dün Divanyolunda polis memurları bir kahveye girmişlerdir. Bu âni tefiş esnasında kumar oynayan bir kaç kişi yakalanmıştır.

Taşla başından yaraladı

Dün Eminönünde Tavukpazarında Ömer adında biri, kunduracı Seyfedini taşla başından yaralayarak kaçmıştır. Ömer aranmaktadır.

Beykozda ruhsatsız yapılan binalar
Belediye bunları yıktırmak için salâhiyet istedi

Beykoz civarında iki semtte fabrika işçileri tarafından, belediyeden ruhsat alınmadan, iki köy vücutte getirildiği yazılmıştı. Beykoz belediye şubesi bu hususta ne yapılacağını soruştur. Belediye fen heyeti ruhsatsız yapılan binaların derhal yıktırılması lâzım geleceğini bildirmiştir. Bunun üzerine bina sahiplerine mühlet verilmiştir.

Bu mühlete rağmen ev sahipleri evlerini yıktırmadıklarından belediye reisliği, bu binaların belediye marifetile yıktırılması için daimî encümen-den karar istemiştir.

Yapılan binalar Beykozun deniz kenarından 500 metre ilerisinde bir tepe altındadır. Lâğım teslatı olmadığı gibi yol da yapılmamıştır. Fabrika işçileri, evlerinin yıkılmasına mâni olmak için Ankara'da yüksek makamlara telgrafla müracaat etmişlerdir.

Vagon fabrikası kurulacak

Fabrikanın Zonguldak ile Karabük arasında kurulması muhtemel

Nafia vekili B. Ali Çetinkayanın İsveç gideceği geçende yazılmıştı. Bir arkadaşımızın verdiği malûmata göre nafia vekili İsveçte demiryolu levazımı inşa eden fabrikaları gezecektir.

Nafia vekâleti Karabük ile Zonguldak arasında vagon inşası için büyük bir fabrika kurmağı düşünmektedir. Bu fabrikanın 12 - 15 milyon liraya çıkacağı tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan ecnebi bir firma bir motor fabrikası kurmak için nafia vekâletine müracaatta bulunmuştur. Bu firma ile müzakereler cereyan etmektedir.

Kibritle oynayan çocuk yangın çıkardı

Beşiktaşta oturan bay İlyasın evinden dün yangın çıkmıştır. Yangın evde altı yaşında bulunan Vedat ismindeki çocuğun kibritle oynamasından çıkmıştır.

Vedat kibritleri yakmış ve bunları söndürmeden minderin üstüne atmıştır. Bu suretle evvelâ perdeler, sonra minder tutuşmuştur. Fakat yangın, büyümesine meydan kalmadan söndürülmüştür.

Kaynar su dolu kazan devrildi

Küçükpazarda oturan bayan Fatma çamaşır yıkamak için su kaynatmıştır. Bir aralık kaynar su ile dolu kazan devrilmiş ve kadın vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Bayan Fatma Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Çöp meselesi
Çöpler 15 gün sonra denize dökülecek

Çöplerin denize dökülmesi için Dahiliye vekâleti tarafından verilen emir üzerine belediyede birkaç günden beri toplanılan yapıyor ve çöp işinin yeni şekilde idaresi için tedbirler alınıyor. Belediyede bugün gene bir toplantı yapılacak ve bu iş etrafında son kararlar verilecektir. Vaktile çöplerin denize dökülmesi işi bir müteahhide ihale ediliyordu. Müteahhid, ihtiyaç nisbetinde mavna tedarik ediyordu. Belediye, bu sefer bu işi müteahhide vermek fikrinde değildir. Bunun için kira ile mavna tedarik edecektir.

Bundan başka biri Beyoğlu, diğeri İstanbul, üçüncüsü de Anadolu sahilinde olmak üzere üç müsait çöp iskelesi yapılacaktır. Bu iskelelerin inşasına derhal başlanacaktır. Belediyenin çöp nakli için kullandığı kamyonlarla çöp bu iskelelere getirilerek mavnalara nakledilecek ve açıklara dökülecektir. Çöplerin denize dökülmesi, muvakkat bir mahiyettir. İleride çöplerin imhası için fırınlar tesis edilecektir.

Belediye, bir fırının kaç mal olacağını, tedkik etmektedir. Tedkikat bittikten sonra fırınların tesisi için şehir meclisinden tahsisat istenecektir.

Çöplerin denize dökülmesi için iskeleler inşa etmek ve mavna bulmak en aşağı on beş günden evvel kabil olamayacağından çöplerin nisan on beşinden sonra denize dökülmesine başlanacağı tahmin ediliyor.

Bahar havası

Dün kırlarda çok kalabalık vardı

Geçen hafta hüküm süren mevsimsiz sıcaklar zail olmuştur. Birkaç gündenberi lâtif bir bahar havası hüküm sürmektedir. Gündüzleri termometre gölgede 19-20 dereceye kadar çıkıyor. Geceleri 14-15 dereceye inmektedir.

Dün havanın güzel olması yüzünden halk kırlara dökülmüştü. Taksimden Mecidiyeköyüne kadar uzayan cadde çok kalabalıktı. Maçka, Hürriyetlebediye tepesi tarafında, Kadıköyde de pek çok halk vardı.

Hava bir parça serinlemekle beraber yağmur ihtiyacı bakidir. Çiğci ve bahçe sahipleri dört gözle yağmur beklemektedir.

Japonyaya tuz gönderilecek

Japonyaya ihraç edilmek üzere Japon mümessilleri İnhisarlar idaresi arasında yüz bin kiloluk bir tuz mukavelesi imza edilmiştir. İnhisar idaresi bu tuzu kısa bir zaman içinde teslim edecektir.

Posta tayyareleri hangarı

Karaman 25 (Akşam) — Karaman doğusundaki Atmeydanı civarında inşa edilmekte olan posta tayyareleri istasyon hangarının derhal keşfi yapılması nafia vekâletinden vilâyete bildirilmiştir. Hangar inşasına yakında başlanacaktır.

Bir çırpıda

200 pencere

İnsanların arzusuna hudut yoktur. İrad getirsin diye hayalinde kat kat apartmanlar kurar. Bir çokları için apartman sahibi olmak, hele şöyle şehrin en güzel yerinde, manzaralı, sık, her türlü konfora sahip muhteşem bir apartmanın sahibi olmak tatlı bir rüya, vazgeçilmez bir emeldir.

Kiminin yüreği tayyare piyangosunun büyük ikramiyesini kazanmak hulyasıyla çarpar.

Kimi Amerikaya gitmiş, orada zengin olduktan sonra ölmüş, meçhul bir akrabanın mirasını hulya eder. Velhasıl züğürtlük insana olmayacak şeyleri düşündürür. Bana sorarsanız ne öyle Ayaspaşada, denize karşı, her türlü konfora sahip, muhteşem bir apartman hulya ediyorum, ne tayyare piyangosunun büyük ikramiyesini bekliyorum, ne de Amerikaya gitmiş, orada zengin olduktan sonra ölmüş, meçhul bir akrabanın mirasını hayalimden geçiriyor..

Bunlar büyük hulyalar ve büyük istekler... Benim istediğim nedir bilir misiniz?.. 200 tane pencere!.. Evet hayret etmeyiniz.. ben hayatta 200 tane pencere istiyorum. Sonra bu 200 pencereyi de büsbütün istediğimi aklınıza getirmeyiniz.

Hayır, hayır ben mütevazî bir adamım. Bu 200 pencereyi yalnız ve yalnız bir gün için istiyorum. Evet sadece bir gün için... Amma bir şartla ki bunlar benim istediğim ve beğendiğim pencereler olacak. Bir gün-çığez için bu 200 pencereyi emrime vereceksiniz. Bundan sonra servet, para, pul namına sizden bir şey istemem.

Arzu ettiğim pencereler Londrada Westminster civarında olacak...

Yeni İngiliz kralının taç giyme merasimi için bu pencerelerden birinin kirası 25 İngiliz lirası imiş. Yanlı her pencere aşağı yukarı bizim paramızla 160 liraya yakın tutuyor. İki yüz pencereyi bana verirsiniz 32,000 lira kadar bir para eder.

Hele sadece bir gün için bir kaç balkon da lütfederseniz o zaman büsbütün keâ.. balkonlar 100 İngiliz lirası imiş. Yani bizim paramızla 630 lira.. Emrime 20 de balkoncu veriniz.. o da 12,600 lira eder.. eh teşekkür ederim..

Görüyorsunuz ya.. hayatta ne kadar kanaatkârim. Herkes hayalinde kocaman apartmanlar, miraslar, büyük piyangolar canlandırmak ben 200 pencere ile 20 balkon istiyorum. Hem de sadece bir gün için..

H. F.

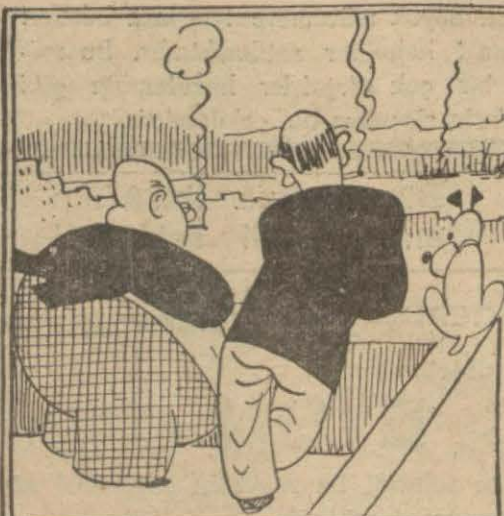
İzmirde 23 nisan hazırlığı

İzmir 28 — 23 nisan çocuk bayramı için burada en büyük hazırlıklar yapılmaktadır. 23 nisanla İzmirin en çok çocuklu üç ailenin babalarına büyük ikramiyeler verilecektir. Bunun için bir çok köylerden çocuklu aileler İzmirle gelmektedir. Bunlar içinde 13 - 14 çocuklu aileler vardır.

Trabzon civarında bir kamyon devrildi

Trabzon 27 — Erzurumdan Trabzona gelmekte olan bir kamyon Trabzona bir çeyrek mesafede devrilmiştir. Kaza bir yolcunun yaralanmasıyla nisbeten hafif surette atlattırılmıştır.

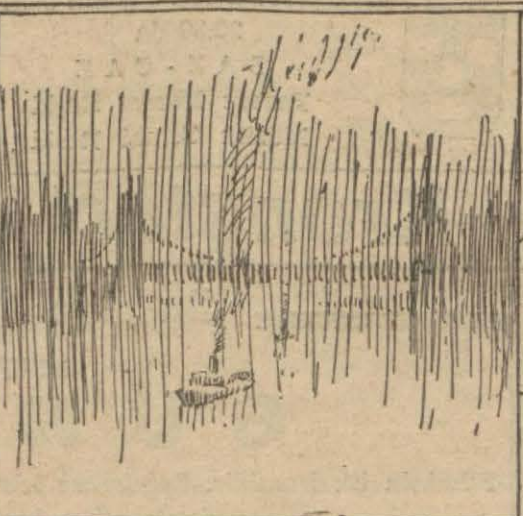
Bay Amcaya göre...

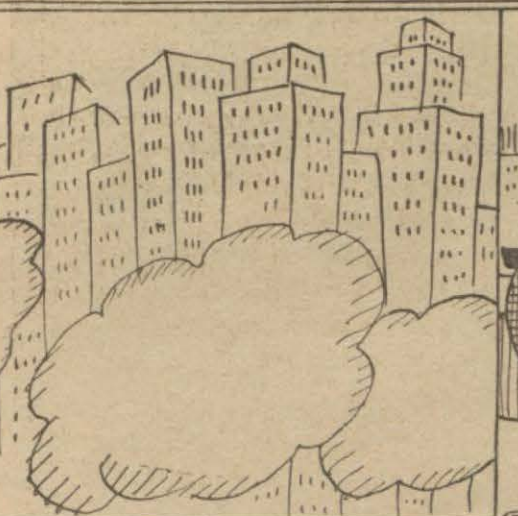
— Şehirler tıpkı insanlar gibi çok çabuk büyüyüp gelişiyor bay Amca...

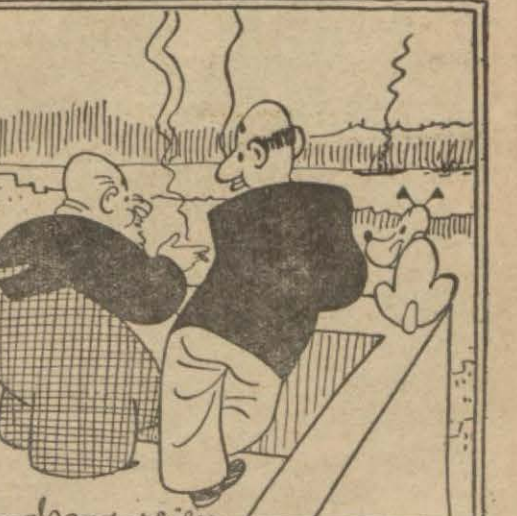
... Şimdi sana dünyanın en büyük şehri hangisidir, diye sorsam acaba Paris mi?...

... Londra mı?...

... Yoksa Nev - York mu? diye bir hayli düşündürsün değil mi?
B. A. — Hayır düşünmem, Madrid derim!...

— Madrid mi?..
B. A. — Öyle ya, Frankoya baksana, altı aydır şehrin etrafını kuşatmakla bitiremedi!...

İktisadî ve malî hafta

Avrupa borsalarında vaziyet - İstanbul borsası faaliyetli bir hafta geçirdi

Dünya asayişini geçen hafta zarfında yine tehlikeli anlar geçirdi. İtalyanın, İspanya işlerine ademi müdahale komitesinde asileri himaye edeceğini ima eder tarzındaki beyanati ve İngiltereye karşı yine tehditler savurması, biraz nefes almayı başlanmış olan ortalığı allak bullak etti. Bereket versin İngiltere ve Fransa siyaset adamlarının soğuk kanlı hareketi ve diğer taraftan Almanyanın, İtalya ile İngiltere arasındaki sui tefahhümleri körüklemeyeceği hakkındaki teminatı tepede dolaşan kara bulutları dağıtmağa sebeb oldu.

En fazla alâkadar bulunduğu halde hadiseden en az müteessir olan piyasası yine Londra piyasası oldu. Çünkü fiatlar umumî bir gerileme kaydettikten sonra tekrar ileri harekete başladılar; o derece ki hafta sonunda, bir evvelki haftaya nisbetle daha yüksek neticeler elde edildi. Bu yükselişlerden iptidai maddeler ve bilhassa madenler istifade etti: Kalay 13 sterlin tezyatıyla 298, bakır 4 sterlin tezyatıyla 72, kurşun 1 sterlin tezyatıyla 31 ve nihayet çinko da 3 puvan ilerliyerek 33 sterlinde kaldı.

Chrysler otomobil fabrikasının amele tarafından işgali hadisesi ile bunun diğer endüstri şubasına yapacağı tesirler Amerika efkârı umumiyesini çok düşündürüyor. Şimdiye kadar amelesine karşı müşfik ve âlicenap bir siyaset takibi sayesinde herkesin hürmet ve takdirini celbetmiş olan Ford müesseselerinde bile iğtişas unsurlarının teşvik ve iğvasile yakında bir ihtilâf çıkması ihtimalinden bahsedilmektedir.

Amerika borsalarında haftanın ilk günlerinde mühim gerilemeler vukubuldu. New York Times gazetesinin yazdığına göre bu hal, borsalarda hakiki veya spekülâtif mahiyette satışlar yapılmasından değil, Avrupadan gelen mübayaa emirlerinin birden bire kesilmiş olmasından ileri gelmektedir.

Pariste geçen hafta zarfındaki sokak muharebesinin piyasaya yaptığı tesirler henüz zail olmamıştır. Bu gibi hadiseler akabinde, hükümeti, asayiş muhafaza edememekle itham etmek âdet iken, bu sefer hiç kimse tarafından böyle bir tahtide bulunulmaması, hükümetin vaziyete hâkim olduğunun delili bulunduğunu bizzat kabine reisi son nutkunda söylemiştir. Meseleyi örtbas etmekle hükümetin takib ettiği gaye, açılması zamanı yaklaşıp olan Paris umumi sergisinin muvaffakiyetini temin etmektir.

Hafta zarfında belediye çöçpüleri de grev ilân ettiler, fakat zabt ve işgal edecekleri birşey bulunmadığı için halk memnun göründü.

Paris borsasında Fransız rantları ile sabit irad temin eden tahvillerde yine mühim gerilemeler vukubuldu buna mukabil faizleri ecnebi kambi-yosile ödenen rantlarla beynelmîlîl kâğıtlar ve yine mütehavvil iradlı bazı şirket eshamı yükseldi. Hafta sonuna doğru bilhassa paskalya yortuları münasebetile fiatlerde biraz is-

tilkrar hasıl oldu ise de dahili ve harici vaziyet dolayısıyla umumi temayül gevşektir.

İstanbul borsasında vaziyet

İlk günlerini sakin geçiren İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsası haftanın ortasına doğru, İspanya hadiseleri dolayısıyla Avrupanın geçirdiği tehlike korkularının akislerini hissetti. Yüzde yedi buçuk faizli Türk borcu kâğıdları yine geriledi. Fakat cumartesi günü, Parisin verdiği 263 kotu (bu fiat geçen haftaya nazaran 7 frank fazladır) üzerine piyasadaki temayül değişti, müşteriler istahlandı, ve bazı sağlam yerlerden peşin mübayaa ordinoları verildi. Bu sayede borsamız faaliyetli bir hafta geçirdi demektir.

Cumartesi sabahı Türk borcu 19,65 lirada açılarak bir aralık 20,10 liraya kadar yükseldi. Öğleye doğru piyasa kapanacağı sıralarda ordinoların kesilmesi üzerine fiatler biraz geriledi. Son fiatler şunlardır:

Birinci seri	20	lira
İkinci	19,35	"
Üçüncü	19,25	"

Anadolu grubu kâğıdları üzerine de devamlı muameleler yapıldı ve geçen haftaya nisbetle yine vasatı birer puvan kadar yükseklik elde edildi.

Kapanış fiatleri bervechi atidir:	
Hisse senedleri	23,70 Lira
Tahvilât	41,50 "
Müessil senedler	43,80 "
Haydarpaşa	44,50 "

Nisanın birinden itibaren tahvil başına 160 kuruş kupon bedeli verileceğinden gelecek hafta zarfından tahviller tabiatile o nisbette düşecektir.

Dahil istikraz kâğıdlarından Ergani başa baş fiatı buldu. Kuponlarının tediyesine, vadeleri olan 16 nisanın itibaren başlanacaktır.

Sivas ve Erzurum istikrazları 95 kuruşta fiatlerini muhafaza etmektedirler. Merkez bankası hafta sonuna doğru bir buçuk puvan daha geriliyerek 92 lirada kaldı. Osmanlı bankası 33,50 lira, İş bankası 10,30 lira etmektedir.

Endüstriyel kâğıdlarımız yerinde sayıyor gibidir. Aslan çimento 14,50 liraya muamele gördü. İttihad değirmencilik 11 lirada sabittir. Şark değirmencilik fiatı 1 liradır. (Geçen haftaya nazaran 10 kuruş noksan). Bomonti 10 lira (20 kuruş fazla), tramvay 16,25 lira; Şark ecza deposu 2,90 lira; Ominium 0,85 lira; Şirket Hayriye 16 lira; hali tasfiyede bulunan İstanbul su şirketi 11,35 lira ediyor. 23 martta İstanbul su şirketi tasfiye heyetinin yaptığı içtimada aksiyonerlere 20 er frank dağıtılması kararlaştırılmıştır.

Borsa harici muamelât

Geçen haftadanberi Türk altını fiyatında 4 kuruş kadar bir tereffü vardır. Son muamele 1042 kuruş üzerine vukubuldu.

Buna mukabil Mısır kredi fonsiyeleri birer mikdar gerilemişlerdir:

1903 tertibi 104 lira, 1911 tertibi 93 lira ediyor.

Gayrimübadillerin dilekleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mal Zaimi gördüm Bu yolda bir talebin bankaca nasıl karşılanacağını sordum. B. Kemal Zaim cevaben:

— Ziraat bankası bu işi tekrar üzerine alamıyacaktır. demekle iktifa etti.

Maliye vekâleti erkânından bir zat bu hususta dedi ki:

— Tasfiye işlerinin cemiyete bırakılması bildikleri gibi gayri mübadillerin talebi ile olmuştur. Maamafih son teklif düşünülebilir.

Manisa hastanesi

Yeni hastanenin inşaatı bitmek üzere

Manisa (Akşam) — İzmir caddesinde bulunan eski Memleket hastanesi ihtiyaca kâfi gelmediğinden, 90 bin lira sarf ile istasyon civarında modern bir şekilde yeni bir memleket hastanesi yapılmasına başlanmıştır. İnşaat bitmek üzeredir.

Bulgaristan Yugoslavya ile iktisadî anlaşma yapmak istiyor

Sofya 24 (Akşam) — Bir İngiliz mecmuasının bildirdiğine göre Yugoslav - Bulgar dostluk paktile bu iki memleket arasında husule gelen siyasi anlaşmadan sonra iktisadî bir anlaşma yapılmasına teşebbüs edilmiştir.

İki memleket ticaretinin inkişafı için, Bulgaristanın Sofya, Filibe, Varna ve Yugoslavyanın da Belgrad, Zagreb ve Lüblana gibi büyük şehirlerinde Yugoslav - Bulgar ticaret odalarının açılması düşünülmüyor.

Yugoslav bankacılarının Bulgaristanda yaptıkları seyahatin bir neticesi olarak bir Yugoslav - Bulgar bankasının tesisine de çalışılmaktadır.

Bulgaristan, son olarak Çekoslovakya ile de bir iktisadî anlaşma yapılması için nisan ortalarında Sofyada Çek mümessillerile müzakerelere girişecektir.

Bugünden itibaren ŞARK

(Eski Ekler) sinemasında MEVCUD PROGRAMA İLÂVETEN Türkiye, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavyanın iştirakile Yunanistan kralının himayesi altında yapılan

1936 ATİNA' daki BALKAN olimpiyadları

Filmi tekmlı tefferruatile gösterilecektir.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
Operet kısmı Akşam saat 20,30 da
SAZ - CAZ
Yazan: Ekrem Reşid
Müzik: Cemal Reşid

Kronştad Bahriyelileri

Bu akşam **SAKARYA** Sinemasında

STEFAN ZWEIG'in «KORKU» romanından muktebes

GUNAH GEÇESİ

Filminin ilk irasidir. Sonderece hissi ve müessir olan bu eserde bir şantajcının tehdidi ile zevcinin şüpheleri altında ezilen bir zevce, bir annenin müddihs ızdırplarını tasvir etmektedir.

Kadınların bu müşkil dakikalarını yaşatacak olan

GABY MORLAY'ın diğer sahne arkadaşları

Charles Vanel ve Georges Rigaud

Yerler evvelden aldırılabilir. Telefon: 41341

Hatay Erginlik cemiyetinin toplantısı

Hataylıların dünkü toplantısından bir intiba

Hatay Erginlik cemiyeti dün toplanmıştır. Bu toplantıda yeni bir idare heyeti seçilmiştir. Seçimden sonra Antalya sayısları B. Tayfur Sökmen, doktor Abdürrahman, felsefe muallimi B. Faik Türkmen, B. Sakir

Memduh Hatay hakkında sözler söylemişlerdir. Hatipler sözlerinde umumiyetle şu tezi yürütmüşlerdir:

«Hatayda yekpare bir Türk kütlesi vardır. Sünnilik, şilik yektur, Kamalizm vardır.»

Şişlide bir tramvay teli koptu

Dün Şişlide tramvay tellerinden biri kopmuştur.

Kopan tel o esnada oradan geçen B. Niyazi adında birisinin idare ettiği motosikletin çamurluğuna takılmıştır.

B. Niyazi bu sırada eğer ayağını toprağa değdirecek olursa vücudüne kuvvetli bir elektrik cereyanı geç-

ceğini ve belki de ölümüne sebebiyet vereceğini anlamıştır.

B. Niyazi ayağını yere değdirmeyen büyük bir soğukkanlılıkla hareket etmiş ve ayağını yere değdirmeyen telden kurtulmuştur.

Resim tamir edilen elektrik telini gösteriyor.

ÖNÜMÜZDEKİ CARŞAMBA AKŞAMI

SÜMER SİNEMASI

Radyo ve Varyete yıldızı HARRY ROY'u meşhur orkestrası ve güzel ve sevimli artist PRENSES PEARL ile beraber

HER YERDE ŞEN

Şen, neşeli, musiki ve mükemmel varyeteli filminde takdim edecektir. Bu filmin dekorları göz kamaştırıcı bir lüks ve ihtişamda olduğu gibi herkesin ağzında dolaşacak kolay ve güzel şarkıları vardır.

BUGÜNE KADAR ÇEVİRİLMİŞ EN BÜYÜK MUSİKİLİ FİLM.

Biletler evvelden alınabilir.

Sinmacılık sanayinin bugüne kadar yarattığı En Güzel - En Nefis - İlâhi Şaheser San'at ve Güzellik Şahikası

ROMEO ve JÜLIET

NORMA SEARER - LESLIE HOVARD Pek yakında İstanbul halkına takdim edilecektir. 31 Mart Carşamba günü akşamı MELEK sinemasında verilecek büyük müsamere için loca biletleri bitmiştir. Hususî koltuklar satılmaktadır. Bu müsamere için bir çok sürprizler hazırlandığı gibi gelenlerin sineması da çekilecektir.

Büyük Rus ihtilâlinin en dehşetli sahifeleri

Bu akşam **SAKARYA** Sinemasında

STEFAN ZWEIG'in «KORKU» romanından muktebes

GUNAH GEÇESİ

Filminin ilk irasidir. Sonderece hissi ve müessir olan bu eserde bir şantajcının tehdidi ile zevcinin şüpheleri altında ezilen bir zevce, bir annenin müddihs ızdırplarını tasvir etmektedir.

Kadınların bu müşkil dakikalarını yaşatacak olan

GABY MORLAY'ın diğer sahne arkadaşları

Charles Vanel ve Georges Rigaud

Yerler evvelden aldırılabilir. Telefon: 41341

Edirne hava kurumunda bir kadınlar kolu teşekkül etmiş ve derhal faaliyete geçmiştir. İdare heyetinin bir resmini dercediyoruz.

SİYASİ İCMLAR

Son haftanın siyasî manzarası

Geçenlerde şimali Fasta Alman donanmasının bir ihraç hareketine ve Fransızların da İspanyol muntakasını işgale hazırlanmaları yüzünden Avrupa çöle büyük bir harp tehlikesi geçirdikten sonra B. Mussolininin Trablus garp seyahatinden aniden sonra ikinci bir tehlike daha geçirdi. Bu seyahat esnasında İngiliz ve Fransız matbuatı ve politika ve kilise erkânı İtalyaya şiddetle hücum ettiklerinden bütün İtalya asabıleşmişti.

Tam bu sırada Madridin şimali şarkisinde general Frankonun ordusunda hizmet eden İtalyan fırkalarının İspanyol sol cenah partileri hükümeti tarafından harbetmekte bulunan bey-nelmil lvaların karşısında gerilemiş olması İtalyanın millî ve askeri hislerini rencide edecek yeni hücumlara vesile ittihiiz edilmesi B. Mussolininin büsbütün sabrını tüketir gibi olmuştu.

Mumailiyh bir taraftan şiddetli bir nutukla bu hücumları İtalyanın u-nutmuyacağını ve intikam alacağını beyan ederken diğer taraftan da İspanyaya gönderilmek üzere Napoli-de iki kolordu hazırlanmış olduğu habertinin şayi olması her tarafta ve bilhassa Fransada büyük endişeler uyandırdı. Çünkü İtalyanın general Franko namına İspanyada askeri hâkimiyetini tesis etmesi ile Fransanın şamalı Afrikadaki müstemleke impa-

ratorluğunun arasındaki muvasala yollarının tamamı İtalyanın kontrolü altına gireceği Pariste anlaşılıyor-du.

Bu sırada Londradaki ademi müdahale komitesinde Sovyet murahhasının İspanyol hükümeti elindeki altınlara haciz konulmasına mümanaat-tan vazgeçtiğini bildirerek İspanyadaki ecnebi gönüllülerin geri alınmasını ısrarla istemesi İtalyanın şiddetli menfi cevabına maruz kalması büsbütün vaziyeti karıştırmıştı. Neticede Avrupada âdeta bir harp arifesinde bulunur gibi bir vaziyet hasıl olmuştu.

Daha ziyade Fransa ile İtalya arasında harp çıkmak ihtimali çok artmıştı. Fransa bunun önünü almak için şimdiye kadar en ziyade çekindiği Almanyadan İtalyaya tesir etmesi yolunda yardım istemiştir. İngiltere dahi Sovyetlerin taleplerini iltizam etmemek ve İspanyadaki gönüllülerin geri alınması davasına müzaheret göstermemek ve gönüllü istinin milletler cemiyetine havalesine razı olmamak suretile gerginliği tahfiş etmiştir. Almanya dahi İtalya ile vaziyeti açık olarak konuşmuştur. Neticede İtalyan kolordularının İspanyaya gönderilmesi işi geri kalır. Avrupa dahi yeni bir tehlikeden kurtulur.

Feyzullah Kazan

Ticaret ve borçlar kanunu

Yapılacak tadilat için tedkiklere devam ediliyor

Ticaret ve borçlar kanununda yapılacak tadilatı tesbit için seçilen komisyonlar çalışmalarına devam etmektedirler. Şimdiye kadar kanundaki 40 madde tadil edilmiştir. Bunların muaddel şekilleri bir raporla tesbit edilmektedir. Rapor hazırlandıktan sonra Adliye vekâletine gönderilecek, bu suretle tadilatın birinci kısmı bitmiş olacaktır.

Gözden geçirilecek daha 1030 maddede vardır. Bunların bir kısmı tadilat görmeyeceğinden üzerlerinde durulmadan geçilecektir. Fakat bir çok maddeler de gerek hukuki gerek iktisadi bakımdan tedkik edileceği cihetle komisyonların tadilat işini bir sene-den evvel bitiremeyeceği zannolunuyor.

Tadil edilen maddeler muaddel şekillerle kısım kısım Adliye vekâletine bildirilecektir. Komisyonlar önümüzdeki salı günü Ticaret odasında toplanacak ve şimdiye kadar ayrı ayrı yaptıkları tedkiklerden sonra elde ettikleri neticeler üzerinde konuşacaklardır. Bu toplantıda birkaç maddenin daha tadil edilmesi muhtemeldir.

Zeytinciliğimiz ıslah ediliyor

İzmir 27—Ziraat vekâletince Mersinle Bornova arasında tesis edilmekte olan Ege muntakası zeytincilik istasyonunda, iyi aşıllı zeytin dallarının yetiştirilmesine ehemmiyet verilmektedir.

Mevsim işlerinden budama, aralama, ağaç dikme gibi ameliyeler yapılmaktadır.

İtalyadan getirilmiş olan zeytin fidanlarla damazlık örnek zeytinliği kurulacak ve isteyenlere iyi cins zeytin fidanları verilecektir.

Almanyadaki alacaklar

İzmir ihracatçıları iktisad vekâletine baş vuruyorlar

İzmir (Akşam) — İzmir ihracatçıları, Ticaret ve sanayi odasında toplanarak son klering vaziyeti münasebetle Almanyadaki bloke paralarından hiç olmazsa bir kısmının kendilerine verilmesinin teminini iktisad vekâletinden istemeğe karar vermişlerdir. Bu karar vekâlete bildirilmiştir. Berlin Türk Ticaret odasının son raporunda Türkiye - Almanya ticaret işleri hakkında şu tafsilat vardır:

«Türkiye - Almanya ticareti bakımından tacirleri son zamanda en ziyade alâkadar eden cihet, Türk - Alman kleringinde baş gösteren güçlüklerdir. Gerçekten Türk ve Alman evleri arasında muamele son günlerde pek azalmıştır. Dikkate değer ki, işlerin bu derece gerilemesi, Türk ihracatçılarının Almanyaya şimdilik satış yapmalarının yanıbaşında ilgili Alman daireleri de Türkiyeden ithalat için müsaadeleri artık asgarî bir dereceye indirmişlerdir. Bu itibarla tek-mil alâkadarlar iki memleket ticaretinde baş gösteren güçlüklerin biran evvel kaldırılmasını istemektedirler.

Mayıs 1936 tarihli mukavele bitmek üzere olduğundan Türkiye ile Almanya arasında yeni bir anlaşma için müzakereler yapılması beklenmekte ise de, görüşmelerin Ankarada mı, yoksa Berlinde mi olacağı hakkında henüz katî bir şey bilinmemektedir.»

Karaman orta okulu

Karaman (Akşam) — Muhit gençliğinin tahsile devam hususundaki ateşli arzusunu karşılayan orta okulda talebeler arasında sosyal ve ekonomik teşekküller vücuda getirilmiştir. Talebeler bilhassa hayata atıldıkları zaman zahmet çemiycek şekilde yetiştirilmektedir. Mektep talebeleri pazar günleri spor öğretmeni Nevzatla beraber köylere çıkıp tatbikat yapmaktadırlar.

Trabzonda toprak yoğurt

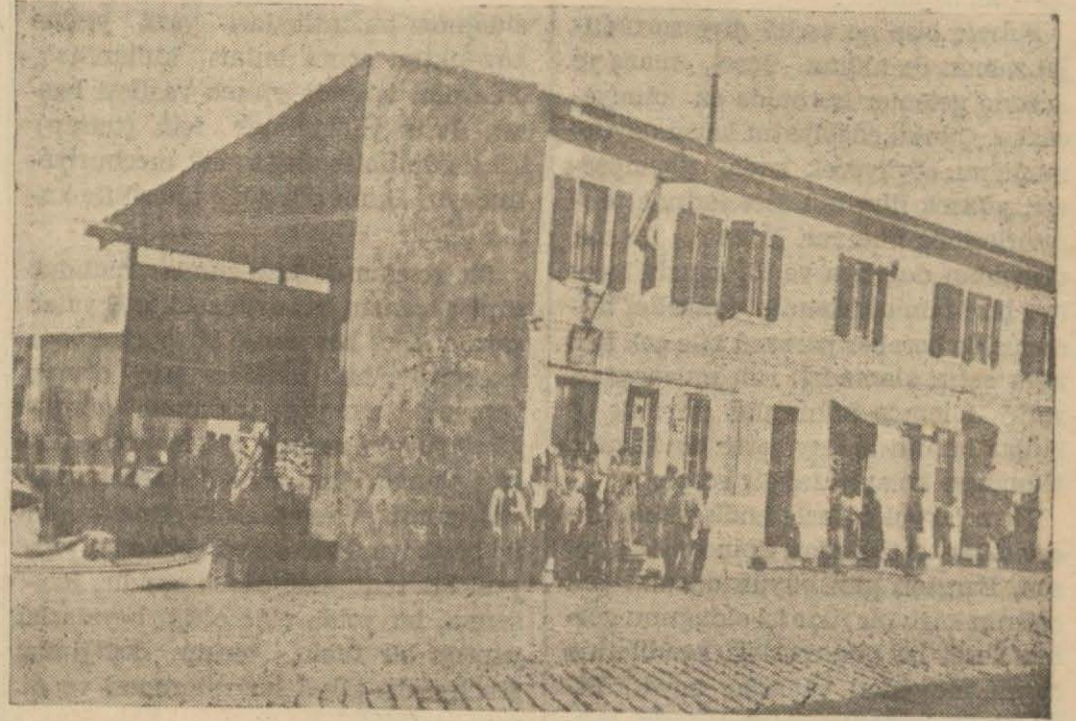
çömlikleri yasak edildi

Trabzon 27 — Burada içinde yoğurt satılan toprak çömlüklerin gayri sıhhi olduğu anlaşılmıştır.

Bütün toprak yoğurt çömlükleri yasak edilmiştir. Bunlar kırılmaktadır.

Balıkçılığı ıslah için mühim tedbirler alınacak

Bir Balık Bank ve kooperatifler kurulacak, konserve fabrikaları açılacak

İzmir balıkhanesi

İzmir (Akşam) — Hükümetçe deniz mahsulleri için hazırlanan kanun lâ-yihası yakında Büyük Millet Meclisine verilecektir. Bu kanunla memle-kette modern ve zengin bir balıkçılık sanayi tesis edilecek ve şimdiki-nin birkaç misli fazla varidat alınacaktır. On milyon lira sermayeli bir (Balık Bank) kurulacaktır. (Deniz Bank) tan ayrı olarak kurulacak olan bu banka, kooperatiflere istinad edecektir. Bütün dalyanlar temizlettirilecek, hududları genişletilecek, eski teamül ve âdetler kaldırılacaktır.

İstanbul, Trabzon ve İzmirde büyük üç konserve fabrikası kurulacaktır. Dalyanların temizlenmesi suretile balık yumurtlama sahaları da genişletilmis olacak, istihşalât, ya taze ve yahut konserve balık halinde elden çıkarılacaktır.

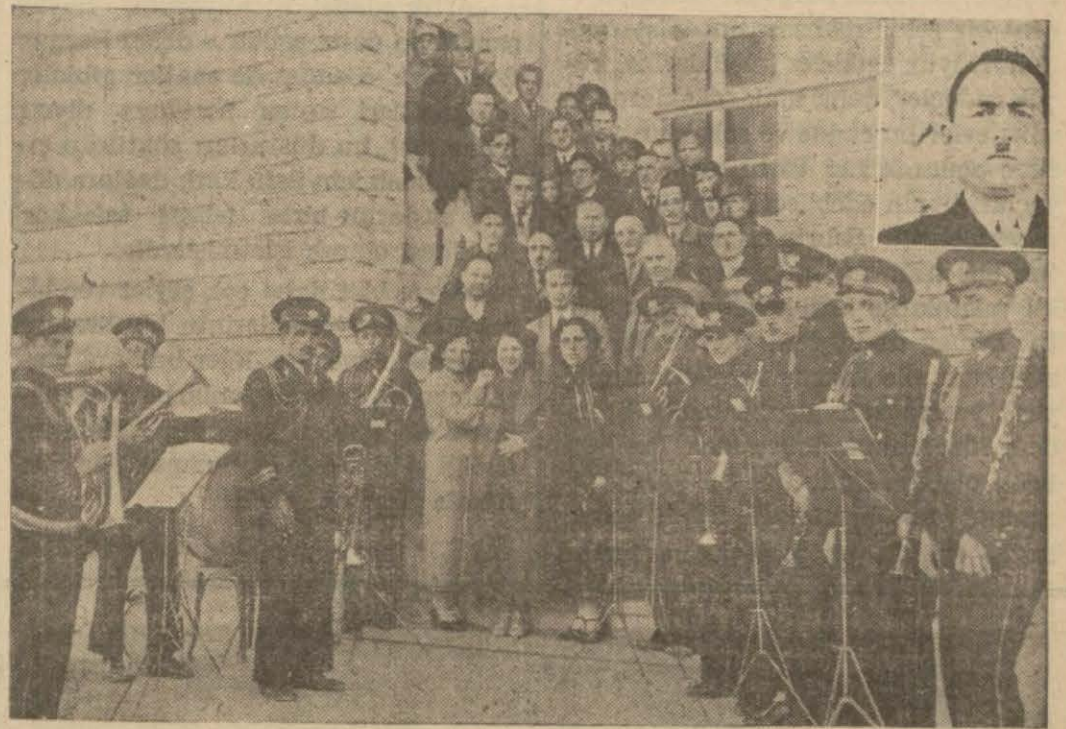
İzmirde şimdiki balıkhaneye dar ve küçüktür. Onun için müstakbel İzmir limanının kurulacağı yerde Al-sancakta ve liman dahilinde modern, büyük bir balıkhaneye inşa ettirilecektir. 150,000 liraya inşa ettirilecek olan bu balıkhanede soğuk hava depoları da tesis edilecektir.

İktisad vekâleti deniz mahsulleri

müdürü B. Mazlûm Ataman ve müte-hassis B. İsmail Özkul İstanbulda, Apolyon ve Manyas göllerinde tedkikat yaptıktan sonra İzmir gelmişlerdir. İzmir havalisindeki dalyanlarda tedkiklerini bitirince Marmaris, Fethiye, Bodrum, Antalya ve Mersin ile İskenderun körfezi havalisinde de tedkikler yapacaklardır. Bu tedkikat, deniz mahsulleri kanunu kabul edildikten sonra kanunun tatbik sureti hakkında hazırlanacak talimatname için yapılmaktadır.

Hükümetin aldığı tedbirlerle balık ihracatımız gittikçe artmaktadır. Memleket dahilinde yapılacak taze balık sevkiyatı için de Devlet demiryolları idaresince soğuk hava tesisatlı vagonlar yaptırılmak üzere. Karadeniz havalisinde fazla istihşalât, hayvanlara gıda olarak un haline getirileceği gibi gübre yerine de kullanılmak için tertibat alınacaktır. Garbi Anadolu sahillerinde az balıkçı bulunduğundan Karadeniz sahilinden fazla balıkçılardan bir kısmı garbi Anadolu sahillerine getirileceklerdir. Balık Bank tarafından balıkçılara kredi açılacaktır.

Aksaray Halkevi çalışıyor

Aksaray Halkevinin bandosu ve Halkevi başkan vekili Avni Korkut

Aksaray (Akşam) Aksaray Halkevi son zamanlarda faaliyetini arttırmıştır. Halkevinin muhtelif kolları faal bir haldedir. Bilhassa edebiyat, spor ve temsil, güzel sanatlar kolu Spor takımı Niğde vilâyeti şampiyonluğunu alacak kuvvettir. Temsil kolu her on beş, yirmi günde bir güzel temsiller verir. Güzel sanatlar kolunda mükemmel bir bando vücuda getirilmiş ve İstanbuldan 9 ay evvel bir müsiki müallimi getirilerek kısa bir zamanda gençlerin iyi yetiştirilmesi temin edilmiştir.

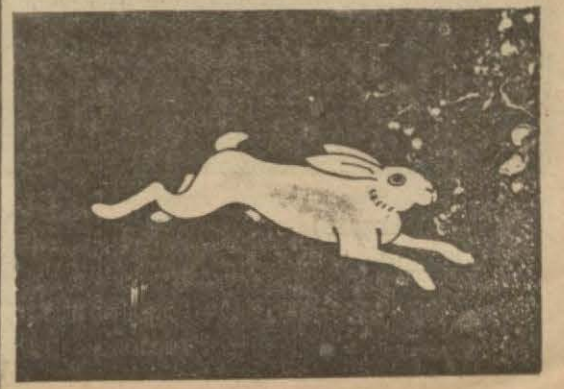
Kitap sarayında 10 bine yakın kütüphane memuru vardır. Okuma salonu her gün yüzlerce gencin okuma ihtiyacına cevap verir.

Bu sene Halkevi her koldan faaliye-

ti arttıracaktır. Evin faaliyetine âmil başkan avukat İzzet ve faaliyeti idameye çalışan çok kıymetli ikinci başkan Avni Korkuttur.

(AKŞAM) in

Çocuklara mahsus müsabaka resmi: 10

[Bu resmi kesp saklayınız.]

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Bir iddia

Nevyorkun en şık lokantalarından biri... Fraklı erkekler ve dekolte kadınlar... Şarablar, şampanyalar... Cazlar...

Masalardan birinde sinemanın güzel yıldızı Jan Rogers... Yanında birkaç ahabası... Şampanya içiyorlar, gülüp söylüyorlar.

Bir aralık söz

yürümekten açılıyor. Biri diyor ki: — Doktorlar yürüyüş tavsiye ediyorlar amma, çok yürümek iyi bir şey değildir...

Rogers başını sallıyor:

— Gayet iyidir. Yürümenin sıhate ziyânı dokunmaz.

— Dokunur.

Dokunur, dokunmaz iddiası alevlendi, münakaşa kızıştı ve Jan Rogers hayırdı:

— Haleb orada ise arşın burada... Size yürümenin iyi şey olduğunu isbat için Nevyorktan Floridaya kadar yürüyeceğim!

Nevyorktan Florida 1,100 mildir. Jan Rogers bu mesafeyi yaya yürüdü. Günlerce yürüdü ve Nevyorktan Floridaya gitti. Gidince de tartıldı: Tam 15 kilo kaybetmiş! Hemen hastaneye yatırıldı. Yalnız iddiasını ve sikletini kaybetmekle kalmadı, iddia yüzünden intihara teşebbüs suçile mahkemeye verildi, para cezasına da mahkûm oldu.

İhtiyar leylek

Yugoslavyada Kaposvar civarında bir köylü tarlasında henüz ölmüş, vücudu bile soğumamış bir leylek buldu. Leyleğin ayağında bir halka, halkada 1901 tarihi yazılı. Bu hesaba göre leyleğin 36 yaşında olduğu anlaşıyor.

Kokteyl

Son zamanlarda bizde de kokteyl içmek moda olmağa başladı. Diğer batı memleketlerinde ise, bizim rakı içtiğimiz gibi kokteyl içerler. Ancak kokteyl ne demektir? Bunu herkes bilmez.

Geçen hafta Budapeştede bir muhakeme sırasında hâkimler kokteyl ne demek olduğunu, bu sözün dile nereden girdiğini incelemek zorluğu karşısında kaldılar. Mahkemeye bir dil bilgini çağırıldı. Kokteyl «horos kuyruğu» demekmiş. Horos döğüşlerinin İngilterede millî spor sayıldığı devirlerde, galip gelen horos sahibi ile arkadaşları, horosun şerefine kadeh kaldırırlar ve kadehlerine horosun kuyruğunda kaç renk varsa o kadar çeşit içki koyup içerlermiş. Bu içkinin adına da kokteyl ismini vermişler.

Kaç kilo geliyorlar?

Sinema yıldızlarının boyları ve sikletlerini yazıyoruz: Jean Kravford: 1 metre 62 - 60 kilo. Greta Garbo: 1 metre 67 - 56 kilo. Klodet Kolber: 1 metre 65 - 47 kilo. Marlen Ditrich: 1 metre 65 - 54 kilo. Norma Şerer: 1 metre 55 - 53 kilo. Kay Francis: 1 metre 65 - 50 kilo. Loretta Yung: 1 metre 60 - 50 kilo. Dolores Del Riyo: 1 metre 65 - 54 kilo. Karol Lomard: 1 metre 57 - 51 kilo.

Nazarlık yasak

Sanmayınız, ki otomobillerinin ön tarafına mavi boncuk asmak yalnız bize mahsustur. Yeni Zelândada otomobil sahipleri radyatörlerinin önüne nazarlık takıyorlardı... İdi diyoruz, çünkü belediye nazarlıkları yasak etti. Belediye talimatnamesine şu maddeyi koydu:

«Otomobillere nazarlık koymak yasaktır. Çünkü otomobil bir yayanın önünde durunca, yayalar bu nazarlıklardan korkuyorlar. Ancak yayaları korkutmuyacak zararsız nazarlıklar takılabilir.»

Anlaşılan Yeni Zelândada nazarlık olarak korkuluk kullanıyorlar-mış!

İMTİHANLAR YAKLAŞIYOR

Ecnebi lisanlarda zayıfsanız

Derhal BERLİTZ mektebine koşunuz!

Fransızca, İngilizce, Almanca, lisanları için yeni kurlar açılıyor.

TECRÜBE DERSİ MECCANENDİR.

Ankara - Sayıtlar caddesi

İstanbul: 373 İstiklâl caddesi

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Felsefe bize ne verir?

—Fazıl Ahmed Aykaç'a:—

Arnavuda sormuşlar:

— Cehenneme gider misin?

Cevap vermiş:

— Maaş kaç?...

Felsefe bize ne verir? diye sorulduğu zaman da aklına ücret, maaş ve kazanç gelenler herhalde az oluyacaktır. Çünkü edebiyatın karın doyurmadığını söyleyecek kadar şikempever, yüksek ilim müesseselerinde profesörlerimiz bile var. Felsefe, insana doğrudan doğruya ve ilk ağızda bunları bize teminle kendini mükellef bilmemekle beraber paranın bile çok kereler satın alamadığı ruh muvazenesi verir ki içinde buhranlar duymuş olanların bunun ne kıymette bir kazanç olduğunu kolayca takdir ederler.

Hem bu yolda fazla endişeye ne hâcet; Musa evlâdından Spinoza, Meyerson, Bergson gibi büyük dehâlar felsefenin karlı bir fikir işi olduğunu görmeselerdi bu güç mesleği kendilerine hayat meşgalesi yaparlardı mıydı? Bizim burada yapmak istediğimiz, şahsan da zararını değil, faydasını gördüğümüz felsefenin, sadece insan zekâsına neler verdiğini söyleyerek, bugünkü gençliğin dikkatini bir iki fikir meselesi üzerine çekmektir. Her şeyden önce bakar körlükten kurtulmak için gözleri, baktığı şeyleri görebilmek kabiliyetini vermek lazımdır. Maddeyi, hayatı ve cemiyeti, esasen kendi varlığımızda birer parçası bulunan bu realiteleri, yalnız bir fotoğraf objektifi gibi parça parça zaptedip dimağımıza yerleştirecek olursak elde edeceğimiz netice, basit bir zekâ kopyacılığından başka ne olabilir? Üstüste yığılmış bu plâkların çekmecesi halindeki bir kafanın verimi, o da hafızasının yardımı ile, icabında bu plâklardan birini veya bir kaçını dışarı çıkarmak, yanyana dizmek ve bununla düşündüğünü zannetmekten ibaret kalır.

Böyle bir kafa, evvelâ pasif bir kafa. Hakikatte yeni bir şey vermiş değildir ve veremez. Aldığını, belki aslında azaletini de bozarak dışarı vermektedir. Bu bir, hazm değil, hazmolunamamış fikir maddelerini iade etme, yani dimağı bir kusmadır. Bu fikir bozukluğundan kurtulmak için ilk yapılacak iş; madde, hayat ve cemiyet hakkında edinilen bilgileri kafada hallü hamur etmek olmalıdır. Aynı ayrı mevzuları alâkalandıran bu fikir kargaşalığını, o fikirleri birbirile barıştırıp bağdaştırarak bertaraf etmek lazımdır. Tekâmül etmiş bir dimağ, medeni bir şehir manzarasını göstermelidir. Büyük caddeler küçüklerine, küçük caddeler, daha ufak sokaklara ayrılır; evler bu cadde ve sokakların üstüne açılarak her türlü medeni ihtiyaçları temin edebilecek bir plâna göre yerleştirilir. Şehrin en uzak iki noktası bile tramvay, otobüs ve başka nakil vasıtalarıyla birbirine bağlanmıştır. Dimağ da böyle... Newton'un cazibe kanunu ile kazanç vergisi kanunu, yerli yerine konmuş; icabında birinden, lüzumunda öbüründen istifade kabiliyetlidir. İşte bu kafa intizamını verecek; dimağı, fişleri güzel tertip edilmiş bir kütüphane haline

sokacak, biraz önce tasvir ettiğimiz medeni bir şehrin durmadan işleyen ahengini bize bahşedecek olan bilgi mürettep ve mühendisi, felsefedir.

Kitaptan, mektepten ve hayattan aldığımız bu intibaları yerli yerine koyduktan sonra onları kullanmak, onlardan istifade etmek vazifesi başlar. Bunu yapabilmek için (terkip) işine zihnimizi alıştırmak mecburiyetindeyiz. Bunu şöyle bir temsil ile anlatabiliriz:

Bir ressamın kutusunda mahdut tüpler içerisinde, sayılı renkte boyalar vardır. Eğer her hangi bir portre veya manzarayı bu renklere esir olarak yapmak lâzımgelse ressamın gördüğünü tuval üzerinde göstermesine imkân olamaz. Onu bu esirlikten kurtaran, gördüğü rengi ifade etmek için üç beş boyayı bir araya getirerek yepyeni bir renk elde edebilmesidir. Ressamın, bu yolda elde ettiği boyalarla yaptığı bir tablo, terkip dediğimiz ameliyenin güzel bir nümunesi ve onun eseridir.

Dimağ için de böyle... İlimden ve hayattan öğrendiğimiz bilgiler mahduttur. Sırf onlarla kalacak olursak yeni bir fikir tablosu yapmamız kabil olamaz. Bunları başka başka nisbetlerde birleştirip yeni fikirler elde etmeğe çalışmalıyız. Bu iş de bize en geniş ölçüde felsefe öğretir. Çünkü felsefe, hayat ve kâinat önünde beşer zekâsının yarattığı en büyük terkiplerdir ki, bunlara (felsefi sistemler) adı verilir. Kant'ın, Comet'un, James'in felsefi sistemi dediğimiz zaman bu filozofların yaptıkları büyük fikir terkiplerini söylemiş oluruz.

Felsefe bize zihin ve fikir âleminde büyük mimarlık kudretini verdiği gibi ameli hayat içerisinde kendimizi uyduracağımız hareket düsturlarını da kazandırır. Ağlayarak ve bağırarak biten hayatımız için dayanacak bir ruh desteği, varılacak bir ideal bulmadıkça bu iki nokta arasında cansız bir bilye gibi seyretmekten başka ne yapmış oluruz? İnsanların pek çoğunu taklit yolu ile bağlayan bir takım itikatlara dışına çıktığımız zaman, bu taklit derekesinden kurtulup bin bir (acaba)-lardan sonra kuracağımız iman muadelesi, hayat denilen sayısız meçhulleri halletmek tesellisini olsun bize vermez mi? Bu iman muadelesini cebirden değil, belki felsefenin dimağımızı alıştıracağı hürriyetten öğrenebiliriz.

«Artık saadet istemiyorum, hayat saadetten daha asıldır.» diyen Bernar Şov veya «Saadet de saatler gibidir; en basitleri en az bozulur.» diyen Khamfort, bu düsturları söktürüp çıkarabilmek için üstü karlı dağlara dönen başlarını birer felsefi tefekkür makinesi olarak işletmişlerdir.

Felsefe bize daha çok şeyler verebilir. Burada, verdiklerinin bir kısmını söylemiş oluyorum. Eğer bunlara inanılmıyorsa, inanmayanların inandıklarını söylemeleri lazımdır. Aristonun dediği gibi felsefe yapmamak için bile felsefe yapmak gerek...

Hasan Ali YÜCEL

İki defa Okyanusu geçtiler

Fakat bir daha sahilden uzaklaşmamağa yemin ettiler

B. Bramson ve zevcesi

Bramson adında bir İngilizle genç karısı, hiç akıllarından geçirmedikleri halde iki defa Atlantik Okyanusunu geçmişlerdir. Hâdisi şöyle olmuştur:

Bu sene İngilterede kış çok sert ve devamlı olmuştur. Günlere kar yerden kalkmamış, güneş yüzünü göstermemiştir. Geçen ay bir iki gün nasılsa hava açmış, ortalık bir parça ısınmıştır. Glaskovda oturan B. Bramson ile genç karısı bundan istifade ederek bir gezinti yapmağa karar vermişler, sandalla denize açılmışlardır.

Fakat çok geçmeden hava değişmiş fırtına başlamıştır. Karı koca, bütün kuvvetleriyle küreklere asıldıkları halde sandalı açığa çıkarmak menedememişlerdir. Nihayet akşama doğru kara bütünü gözden kaybolmuştur.

Karı koca, dalgalar arasında çeviz kabuğu gibi sallanan sandalın devrilerle boğulmalarını beklerken uzaktan geçen bir vapur kendilerini görmüş, bir sandal indirerek ikisini de kurtarmıştır. Bindikleri vapur cenubi Amerikada Buenos Ayrese gitmekte olan bir şilepti. Başka hiç bir yere uğramıyacağı için karı koca bu şileple ta cenubi Amerikaya kadar gitmeğe mecbur olmuşlar, orada başka bir vapura aktarma ederek Amerikaya dönmüşlerdir.

Bu macera üzerine karı koca, yaz ortasında bile sahilden çok uzaklaşmamağa yemin etmişlerdir.

Bulgaristanda masonluk yüzünden bir ihtilâf

İhtiyat zabitleri birliği ile Sofya merkezi anlaşamıyor

Sofya 27 — Son zamanlarda masonluk meselesinden dolayı umum Bulgar ihtiyat zabitleri birliği ile Sofya Bulgar ihtiyat zabitleri cemiyeti arasında ihtilâf çıkmıştır. Sofya ihtiyat zabitleri cemiyeti mason olan 60 kadar azasını cemiyetten çıkarmıştır. İhraç edilenlerin arasında birliğin idare heyeti azasından bulunanlar da vardır.

Birlik idare heyeti ise masonluk Bulgaristanda hükümet tarafından resmen tanınmış bir teşekkül olduğundan ihtiyat zabitlerinin her iki cemiyette de aza olabileceğini iddia etmektedir. Bu yüzden hararetili münakaşalar olmuştur.

Umum ihtiyat zabitleri birliğinin idare heyetinin geçen akşamki toplantısında Sofya ihtiyat zabitleri cemiyetinin idare heyetinin tanınmaması kararlaştırılmıştır. Bundan başka birlik, neşrettiği bir beyannamesinde, birliğin idare heyeti azalığında bulunan azalarını taretmesi gayri kanuni olduğunu ve taretmek işi yalnız kongre kararile olabileceğini bildirmiştir.

İhtiyat zabitleri birliği, muvakkaten idare olunabilmesi için üç kişilik bir komisyon seçmesi hakkında Sofya ihtiyat zabitleri cemiyetine 7 günlük bir mühlet vermiştir. Sofya ihtiyat zabitleri cemiyeti bir toplantı yaparak bu meseleleri tedkik edecektir. Umum birlik ile Sofya ihtiyat zabitleri cemiyeti merkezi idare heyetleri arasında aylardanberi hiç bir itilâf hasıl olamamıştır. Ve aralarında bir anlaşma olması da şimdilik umulmu-yor.

Raspotin gibi!

Selânikte kadın avcısı bir papaz yakalandı

Genç kızları yalnız baştan çıkarmakla kalmamış, paralarını da sızdırmış

Selânik (Hususi muhabirimizden) — Şehrimizde mahud Raspotini andıran kadın avcısı genç bir papaz yakalanmıştır. Nikolo Rengu adında olan bu papaz, burada gizli bir tarikat kurmuştu. Bu tarikatın müridleri safdil genç kızlar ve kadınlardan terekkep ediyordu.

Papaz Rengu, Ayadimitri ve Ayakatrın kiliselerinde vâaz vermekle işe başlamıştır. Sesi o kadar cazip ve tatlı idi ki, az bir zaman zarfında bilhassa kadınlar arasında büyük bir şöhret kazanmıştır. Bu kiliselerde vâaz verdiği günler etrafını bilhassa genç kız ve kadınlardan mürekkep kesif bir cemaat kütlesi sarıyordu. Genç papazın bu ateşli müridleri, kiliseler haricinde toplantılar yapmağa başlamışlardır. Katerin, Mari ve Kleoniki Dimu namında üç hemşire, İkinci Kordon boyunda kâin mükellef apartmanlarını genç papazın kadın müridleriyle birlikte tertip ettiği bu toplantılara tahsis etmişlerdir.

Her gece apartımında, toplantılar tertip ediliyor. Kurnaz papaz, genç ve güzel müridlerle beraber adam akıllı kafayı tütsüledikten sonra onları, kendisini kucaklamağ, dizlerinde oturmağa davet ediyor, ve bu hareketlerini muhik göstermek için diyor ki:

— Ruh memnun kaldığı zaman yapılan dualar, huzuru ilâhiye varır. Fakat ruhun memnun kalması için vücudun da memnun olması ve tatmin edilmesi lazımdır. Dört huvari, bunu söylüyor.

Kurnaz papazın bu sözlerini bir hissi ilâhi gibi kabul eden kızlar ve kadınlar müridlerini memnun etmek için onun dediklerini yapmakta tereddüd etmiyorlardı.

Geçen martın 13 üncü günü papazın isim gününe raslıyordu. Müridleri papazı memnun etmek için Dimu hemşirelerin evinde, büyük bir eğlence tertip ettiler. Bu eğlenceye ketumiyetlerinden emin bulunan en ateşli kızlar davet edilmişlerdi. Papaz, ziyafetinden sonra gözüne kestirdiği güzel bayan Teofilunun parmağına kirmızı taşı bir yüzük taktı ve bu yüzüğü takarken:

— Bu dakikadan itibaren benim nişanlımsın. Artık bana «peder» değil, «sevgilim» diye hitap edeceksin. Düğünümüz dört gün sonra yapılacaktır... dedi.

Yunanlı Raspotinin bayan Teofiluya gösterdiği bu hususi teveccüh ve alâka, diğer genç müridlerinde derin bir kıskançlık uyandırmıştı.

Aradan üç gün geçtikten sonra papaz, nişanlısını müridlerinden bayan Teklanın evinde cereyan edecek bir «mum söndü» eğlencesine davet etmiştir. Papaz, türlü türlü yemekleri, şarapları midesine indirdikten sonra bir koltuğa oturmuş ve ev sahibesini ayaklarını yıkamağa davet etmiştir.

Kıskançlık yüzünden meseleyi polise haber veren bayan Teofilu

Bayan Tekla diğer genç iki kızın da yardımıyla papazın kirlî ayaklarını yıkadılar, üzerine levantalar, esanslar serptiler. Herkes papazın geceyi, genç nişanlısı ile geçireceğini zannederken, o, eğlenceye iştirak eden diğer iki genç mürideyi intihap etti ve geceyi onların kucagında geçirdi. Papazın bu sadakatsizliği, nişanlısını çileden çıkardı, kıskançlık damarlarını kamçıladi. Genç kadın, kendisinden intikam almağa karar verdi ve şefak söker sökmez, zabıtaya baş vurarak olup bitenleri anlattı. Zabıta, eğlencenin cereyan ettiği eve giderek papazı, iki genç kızın kucagında, mışıl mışıl uyurken yakaladı.

Papaz Rengu, genç kadın ve kızları baştan çıkarmakla kalmamış, aynı zamanda onları dolandırmıştır. Zabitanın tahkikatına göre papaz bayan Katerin Yanakopulo namında bir müridinden 25,000 drahmi sızdırmıştır. Selânik kız lisesine devam eden bayan Partenopi kendisini besliyor, diğer üç evli kadın da kendisine cep harçlığı veriyordu. Bu rezaletin meydana çıkarılması ve bunda Selâniğin en tanınmış ailelerine mensup birçok genç kadın ve kızın medhaldar bulunması, birçok dedikodulara sebebiyet vermiştir. Zabıta papazı tevkif etmiştir.

Bu sene fazla tütün ekiliyor

İzmir (Akşam) — Bütün müstahsiller, bu sene fazla tütün ekmek için hazırlıklar yapmaktadır. Tarihler hazırlanmıştır. Akhisar havalisinde ilk tütün mahsulünü bay Ramazan Yak ekmiştir. Ödemiş, Tire, Bayındır ve Kuşadası kazalarında da ilk parti tütün eken müstahsiller vardır. Bu sene ve gelecek sene tütünlerin iyi fiatlarla satılacağı şimdiden anlaşılmaktadır. Onun için müstahsil olıyanlardan da bu işe teşebbüs edenler çoktur. Bu seneki tütün rekoltesinin yüksek olacağı şimdiden tahmin ediliyor.

İzmir (Akşam) — Toprak bayramı imirde Bornova'da vali bay Fazlı Gülec'in önünde bir çok köylülerin de iştirakile tesid edilmiştir. Ziraat mektebi bahçesinde toprak bayramı münasebetiyle bir de çay ziyafeti tertip edilmişti. Köylü kızlar, millî kıyafetleriyle zeybek oyunu oynamışlar ve çok alkışlanmışlardır. Yukarıda merasimde bulunanlar istiklâl marşını dinlerlerken ve mektebin taraçasında bir köylü kız görünür or.

İzmir (Akşam) — Öğretmenler için İzmir Dumlupınar ilk okulunda Fransızca ve Almanca dil kursları açılmıştır. Kurslara öğretmenler arasında büyük bir rağbet ve alâka vardır. Resmimiz, bu kurslara devam eden İzmir öğretmenlerini gösteriyor.

SINEMA

Son zamanlarda Hollivutta parlayan yeni yıldızlar

Simone Simon, Fernand Gravey, Madeleine Carrol, Tyrone Power, Sonya Henye

Hollivut (Akşam) — Simone Simon son zamanlarda Hollivutta parlayan genç yıldızlardan biridir. Simone Simon Fransızdır. Pariste çevirdiği *Siyah Gözler ve Kadınlar Gölü*, filmlerinde çok muvaffak olmuş ve her tarafta nazarı dikkati celbetmişti. Bunun üzerine Fox film şirketi artisti, tecrübe makamında bir film çevirmek üzere Hollivutta çağırılmıştı.

Simone Simon Hollivutta ilk geldiği zaman hiç kimse kendisinin muvaffak olacağını ummuyordu. Bu kısa boylu, ufak tefek artistin de diğer bir çok Fransız artistleri gibi, bir iki film çevirdikten sonra Fransaya dönmeğe mecbur olacağı şüphesiz sayılıyordu.

Fakat zannedildiği gibi çıkmadı. Simone çevirdiği filimlerden hepsinde muvaffak oldu ve Amerikalıları tesbir etti. Fransız artisti Hollivutta geldiği zaman takdirdikârlarından ayda ancak 40 mektup alıyordu. Genç Kızlar yatakhane ve Aşk kadınlar filimlerini çevirdikten sonra aldığı mektupların yekünü altı bini buldu. Amerikada sinema artistlerinin mevkil mektupların adedine ölçülür. Simone'nin ayda 6000 mektup almağa başlaması hakikaten sevildiğine delildir. Bunun için Fransız yıldızının Amerikadaki mevkii ve şöhreti emniyet altında sayılıyor.

Simone Simonun Amerikada şöhret kazanmasının ilk sebebi, şüphe götürmeyen iktidardır. Fakat hemen hemen bu derecede tesir yapan diğer iki sebep daha vardır. Bunlardan birincisi artistin şahsiyet sahibi olmasıdır. Filhakika Simone Simon başka hiç bir artiste benzemez. Ufak tefek, adeta çocuk yapıdır. Amerikalılar şahsiyet sahibi artistleri çok severler. Bunun için Fransız artisti de sevilmiştir.

İkinci sebep de artistin ismidir. Fransızlar Simone ile Simonu başka telâffuz ederler. Halbuki Amerikalılar ikisini de Simon Simon gibi okurlar. Aynı ismin iki defa tekrarı Amerikalıların hoşuna gitmiştir. Artist bu yüzden kendisine iyi bir muhit hazırlamıştır.

Fernand Gravey

Son zamanlarda Hollivutta bir Fransız artisti daha şöhret kazanmıştır. Bu artist Fernand Graveydir. Fransada çevirdiği filimlerle kendisine büyük bir mevkî yapan bu kıymetli artist bundan birkaç sene evvel yapılan davet üzerine Hollivutta gelmişti. O zaman meşhur rejisör Herbert Wilcoxun idaresi altında bir film çevirmişti.

Fakat bu film pek parlak olmamıştı. Genç aktör Hollivutta tutunamayacağını anladığından ikinci bir tecrübeye yanaşarak Fransaya dönmüş, orada film çevirmeğe devam etmişti.

Geçen yaz rejisör Mervyn Leroy Fransız artisti yeni bir tecrübe için Hollivutta gelmeğe kandırdı. Artiste «Kral ve Şarkıcı kız» filminde mühim bir rol verdi. Film çok iyi oldu, hattâ hafif komedi sahasında bir şaheser sayıldı. Bunun için Fernand Gravey artık Hollivutta yerleşmiş sayılabilir. Bir müddet dinlenmek için Fransaya giden artist yakında tekrar Hollivutta dönecektir.

Madeleine Carrol

Hollivutta yeni parlayan yıldızlardan biri de Madeleine Carrol'dur. Bu sevimli artist Lloyds of London filminde emsalsiz bir muvaffakiyet kazanmıştır. Artist bu filimde fevkalâde kabiliyet göstermekle kalmamış aynı zamanda yeni bir erkek yıldız

Hollivutun yeni yıldızlarından birkaçı:
Simone Simon, Fernand Gravey,
Madeleine Carrol

keşfine de âmil olmuştur. Bu yeni erkek yıldız yakışıklı Tyrone Power'dir.

Tyrone Power aynı isimdeki meşhur aktörün oğludur. Bu genç erkeğe daha şimdiden 1937 senesi Robert Tayloru diyorlar. 1936 senesinde Robert Taylorun birdenbire kazandığı muvaffakiyeti 1937 senesinde e-mekdar aktör oğlunun kazanacağı söyleniyor. «Lloyd of London» filminde sonra Tyrone Power şimdi Loret-

ta Young ile birlikte «Love is News» filmini çevirmeye başlamıştır.

Diğer yıldızlar

Fakat filim dünyasına yeni gelen bu aktör pek yufka kalbliye benziyor. Çünkü daha şöhretini iyice temin etmeden kalbini kaptırmışa benziyor. Hem de kime biliyor musunuz? Diğer yeni bir yıldız.

Bu yeni yıldız Sonya Henyedir. Sonya Henye, sinemaya intisab etmeden dünyanın en büyük Skicisi olarak tanınmıştı. İkisnin dostluğu, henüz sinemada şöhret kazanmadan başlamıştır. İlk tanıştıkları zaman Tyrone Power Fox stüdyolarındaki yüzlerce genç mübtediden biri idi. Sonya Henyede filim âleminde tanınmamıştı. Hattâ o kadar ki rejisör Darryl Zancuk mis Henyeyi «Milyonda bir» filminde yıldız yaptığı zaman herkes bu filmin ziyan edeceği kanatında idi. Çünkü onlara göre mis Henye ne bir güzel kadın, ne de bir aktrist. Sadece buz üzerinde kayar gibi birdenbire kendine ilham gelecekti fevkalâde artistik hareketler yapan şışmanca bir kadındı.

Fakat «Milyonda bir» filmi gösterilmeğe başlandığı zaman bu şışmanca kadının filim seyircileri için pek sevimli bir şahsiyet olduğu anlaşıldı. «Milyonda bir» filmi son zamanlarda Amerikada en çok seyirci celbeden filimlerden biri oldu. Bu suretle Henye yıldızlar sırasına girdi.

İşte Hollivutta son zamanlarda parlayan yıldızlardan bir kaç.

Hoşlanmadıkları bahisler

Hollivuttaki yıldızlardan bir kısmının hoşlandıkları bahislerden geçenlerde bahsetmiştik. Bugünde üç yıldızın yaşımadıkları iki mevzuu anlatacağız.

Marien Davis Hollivuttaki yıldızlar arasında fakirlere en çok yardım edendir. Sık sık fakirlerin evlerini gezerek. Fakat söz arasında bundan bahsçılırsa büyük bir kurnazlıkla mevzuu değiştirir. Fakirler birliğinden bahsedilmesini istemez.

Joan Cravford bir zanmanlar izciliği etmiştir. O zaman sert bir takım kumandanı idi. Şimdi her nedense izcilikten bahsedilmesini hoş görmez.

Kay Francis ise izdivaç bahsine yanaşmaz. İhtimal bir kaç defa evlenip mesud olamadığı için ne zaman evlenme bahsi açılrsa sözü büyük bir ustalıkla başka mecraya çevirir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yıksekkaldırımında Venikopulo, Gölata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Tomadis, Büyükdada: Merkez, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelhisarındaki eczaneler, Akşaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Nall, Kadıköy: Söğüdlüçeşmede Hulusi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İttihad, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıt: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Çula, Alemdar: Ali Rıza, Şehremini: Topkapıda Nazım.

“İttihad ve Terakki,” nin son devirlerinde Suikasdılar ve entrikalar

Tefrika No. 55

Yazan: Mustafa Ragıp

Enver paşa, muarızlarını şüpheye düşürmemek için kendini gafil gösteriyordu

— Naşidin hâtası, kabahati nedir? Neden hâlâ tahliye etmiyorsunuz? Madem ki divanı harp tarafından verilen karara göre serbes bırakılması lazımdır. Şu halde kendisini yarın sabaha kadar serbes bırakmazsanız, ben icab ederse makama (harbiye nezareti makamına demek istiyor) müracaat edeceğim, teşebbüste bulunacağım. Nihayet bu adam, hepimizin bildiği gibi bir artisttir. Siyasetle ve saire ile alakası yoktur, dedi.

Merkez kumandanı, bir yanlışlıktan dolayı verdiği emrin tatbikinin geçtiğini söylemiş, maamafih hemen hastaneye Naşid hakkındaki emrini tebliğ edeceğini bildirmişti. Filhakika Cevad bey, tahliye emrini imzalamış, ancak bu emri Gümüşsuyu hastanesine göndereceği yerde, Maltepe hastanesi sertebebatine vermişti. Cevad bey, Naşidin o günlerde Gümüşsuyunda bulunduğunu bilmez değildi. Fakat, aktör hakkında kendisini dolduranların tesiri altında kalan ve aktörü hâlâ muzır ve tehlikeli bir nusur telâkki eden Merkez kumandanı, böyle tecahülâne hareket etmekle, Naşidi bir türlü kolay kolay serbes bırakmak istemediğini gösteriyordu. Bittabi, Maltepe hastanesi, aktörün hastanede bulunmadığı cevabını verince Hacı Muhiddin beye katı söz veren Cevad bey, başka bir bahane bulamadı ve Gümüşsuyu hastanesine aktörün tahliyesi için emir vermeğe mecbur oldu.

Nihayet beklediği emir gelmişti

Naşid, gene ümitsiz ve meysu geçen bir günün akşamında, hastane hademelerinden biri, telâşla geldi ve eline bir telgraf tutuşturdu. Aktör, ağabeyi B. Nailin imza ettiği şu telgrafi heyecanla okudu:

«Tahliye olundun, yarın sabah seni almağa geliyoruz.»

Naşid, gözlerinden akan sevinç yaşlarını zaptedememişti. Sabahı heyecan içinde bekliyordu. ertesi sabah erkenden ağabeyi hastaneye gelmiş ve aktörü almıştı. Artık Naşid memnun bir tavırla Cerrahpaşadaki evine kavuşmuştu.

Naşid birkaç gün dinlendikten sonra tekrar sahneye dönmeğe ve oyunlarına başlamağa karar verdi. Bu sırada Ferah tiyatrosundaki konturatu bittiği için daha müsaid bulunduğundan Millet tiyatrosuna geçmiş ve temsilcilerini vermeğe başlamıştı.

Bir akşam, oyuna başlayacağı sırada, kendisine Harbiye nazırı Enver paşanın kaimbıraderi şehzade Abdülhalim efendi ile Merkez kumandanı Cevad beyin tiyatroya geldiğini haber verdiler. Hâlâ heyecan ve korku ile karşıladığı Cevad bey ismini işiten Naşid, derhal tiyatronun en iyi localarından ikisinin açılmasını emretti. Localardan birine şehzade, diğerine Merkez kumandanı geçmişti.

«Namaz kılıp, duanızla meşgulüm!»

Naşid, gelen misafirleri izzat etmek, aynı zamanda Cevad beyin kendi hakkındaki düşüncesini anlamak merakla elne iki sürahi su aldı. Birini şehzadenin, diğerini de Merkez kumandanının localarına götürdü. Cevad bey, bizzat Naşidin elinde bir sürahi su ile gelerek kendisini selâmladığını görünce, elinin şehadet parmağını birkaç defa hareket ettirerek ve yüzündeki istifhamkâr hatırlarla hâlâ silâh atıp atmadığını anlamak istiyen bir tavırla aktörün yüzüne baktı. Cevad beyin kelime sarfetmeksizin aldığı bu vaziyetin mânasını sezmez gibi davranan Naşid:

— Namaz kılıp duanızla meşgul oluyorum efendim!

Dedi ve Cevad beyi tekrar selâmlayarak locadan uzaklaştı.

Naşid, alelâde bir hâdiseden sonra Merkez kumandanının kendi aleyhinde neden bu kadar şiddetli davranışının sebebini, serbes bırakıldıktan sonra, araştırmaya başladı. Bu suretle kendisine kimin fenalık etmek istediğini, yani düşmanını öğrenmek ar-

zusunda idi. Fakat o, kimseyi incitmediğine emindi. Nihayet uzun tahkikattan sonra tevkifinden epi zaman evvel, Cevad beyin itimadını kazanmış birinin bir akşam tiyatroya gelerek bedava loca açtırmak istediğini, fakat bu müracaatın reddedilmesi üzerine loca açtıramamaktan münafail olan bu adamın kendisinin tevkifi üzerine Cevad beyi aktör aleyhine doldurduğunu şimdi anlamıştı. Naşid, bu loca açtırmak meselesinden o zaman haberdar değildi. Ortağı ve adamları bunun mühim neticeler doğurabileceğini düşünemediklerinden kendisine bunu söylemeği bile lüzumsuz görmüşlerdi.

Naşid, uğradığı tehlikeyi sonuna kadar anlamamıştı

Naşid, bütün harb müddetince, Cevad beyin kendisini ya idama, yahud da müebbed küreğe mahkûm ettirmek istediğini öğrenememişti. (*) O, yalnız divanı harpten verilen bir ay hapis kararının Cevad bey tarafından kâfi görülmediğini, nihayet bunun bir sene gibi daha uzun bir müddete çıkarılmak istendiğini sanıyordu. Halbuki yukarıda izah ettiğim gibi aktör, ne tehlikeli anlar geçirmişti.

İşte aktör Naşidin başından geçen bu hâdise, harb içinde hiç yoktan bir mesele yüzünden- insanların (Bekir ağa bölüğü)nde, ne kadar uzun zaman süründüklerine canlı bir misaldir.

Mütarekenin ilânına ve «İttihad ve Terakki» hükûmetinin sukutuna kadar mevkini muhafaza eden Cevad bey, yukarıda da izah ettiğim gibi, haddi zatında fena bir adam değildi. Hususile hükûmete, seflerine son derece sadakat ve rabitası vardı.

Bilhassa şimdiye kadar hikâye ettiğim hâdiselerde olduğu gibi asayiş ve inzibat işlerinde ifrata varacak derecede hassas ve şiddetli hareket ediyordu. Fakat Cevad beyi bu kadar şiddetli hareket etmeğe sevkeden sebeplerde mahdud ve basit bir kaç mevzuu inhisar ediyordu: Dinî ve ahâlinin hissiyatını rencide eder, binnetice asayişsizliğe sebebiyet verir düşüncesile kadınların kıyafetile meşgul olmak, -Naşid meselesinde olduğu gibi- alelâde bir zabıta vakası bir ihtilâl mukaddimesi olarak telâkki etmek, hususî, dostane toplantılara siyasi bir mâna vermek...

Cevad beyi değiştirmek isten bile değildi.

Cevad bey, bütün bu hassasiyetleriyle beraber, Enver paşanın arzu ettiği gibi, harbiye nazırının aleyhinde «İttihad ve Terakki» içinde günden güne filizlenen husumet ve rekabete karşı koyacak bir karakterde değildi. Enverpaşa, cemiyetteki muarızlarının kendi aleyhine nasıl harekete geçmek istediklerini Cevad beye anlatmağı bu suretle Merkez kumandanını ikaz etmeği de doğru bulmuyordu. Çünkü Harbiye nazırı emindi ki, siyasi ihtiras ve entrikalara nüfuz edemiyen Cevad bey, Enver paşa gibi bir şahsiyete «İttihad ve Terakki» erkânının muarız bir cephe aldıklarına katî surette inanamıyordu.

(Arkası var)

(1) Mütareke zamanında, harp içinde merkez kumandanlığı zabıtlarından olan B. Kâmil (şimdi mütekeaid) çocuklarını sünnet ettirmek maksadile Erenköyündeki köşkünde bir oyun vermesini Naşidden rica etmişti. Naşid, sünnet düğününden evvel köşke gidip yapılacak sahnenin yerini tarif edecekti. B. Kâmil ile bir arabaya bindiler. Arabada boynunu sarmış, zayıf bir zat daha vardı. B. Kâmil bu zati işaret ederek Naşide: Tanımadın galiba.. Harp içinde divanı harp âzasından B. Hüsnü o zaman seni Cevad bey astırmak istiyordu. İşte bu zatla arkadaş B. Abdi senin için mücadele ettikler» dedi. Merkez kumandanının hakkındaki şiddetli muamelelerini bildiği halde bu dakikaya kadar aleyhinde bu kadar korkunç bir niyetinden haberdar olmayan Naşid, o anda asılvirmiş gibi korkudan titremeğe ve sararmağa başladı.

AKŞAM - SPOR

Fenerbahçe, Gençlerbirliğine 2-1 galib

Ankaradaki Fenerbahçe maçından evvel kapıda biriken meraklılar

Ankara 28 (Akşam) — Ankara gücünü 4 - 1 yenen Fenerbahçe bugün de Şehir stadında on bini aşan seyirci önünde Gençlerbirliği ile karşılaşta.

Hakem İzmirli B. Mustafa idi. Takımlar sahaya şu şekillerde dizildiler:

Fenerbahçe: Hüsamettin - Yaşar, Lebip - Cevad, Aytan, Mehmed Reşad - Şaban, Esad, Bülend, Naci, Fikret.

Gençlerbirliği: Rahim - Halid, İhsan - Kadri, Hasan, Keşi - Selim, Salâhaddin, Rasim, Niyazi, İhsan.

Fenerbahçenin seri bir akınla başlayan maçta sarı lacivertlilerin düne nazaran daha iyi ve derli toplu oynadıkları görülüyordu. Anlaşılan Fenerliler, Gençlerin, Ankaragücünü geçen hafta 4 - 2 yenmesini nazarı dikkate alarak işe ehemmiyet veriyorlardı.

Beşinci dakikada Bülend Fenerbahçenin ilk golünü yaptı. Bu golden sonra Fenerin hâkimiyeti devre ortalarına kadar sürdü. Fakat yirmi yedinci dakikada Niyazi Gençlerbirliği lehine bir gol atarak beraberliği temin etti.

İkinci devre başladıktan biaz sonra Fenerbahçe merkez muavini Aytan, Gençlerbirliği aleyhine verilen frikikten bir gol yaptı. Bu golden sonra Fenerin hızlanmasına muka-

Ankara maçında lisanlar tedkik ediliyor

bil Gençler de onlardan geri kalmadı. Oyun heyecan veren bir şekle girdi. Bir aralık Gençlerbirliği hâkimiyeti eline aldığı halde Fenerbahçenin müdafaaya verdiği ehemmiyet karşısında mağlûbiyetten kurtulmağa muvaffak olamadı. Bu suretle Fenerbahçenin Ankarada yaptığı ikinci maç ta İstanbul şampiyonunun galibiyetiyle neticelendi.

Hakem maçı çok iyi idare etti. Maçta, dün olduğu gibi, başbakan İsmet İnönü ile bazı vekiller, say-lavlar ve Türk spor kurumu erkânı da hazır bulunuyorlardı.

Maçı seyre gelen halkın çokluğu millî küme müsabakalarının bundan böyle de gittikçe artan bir alâka ile takip edileceğine büyük bir delildir.

Beşiktaş - Doğanspor berabere kaldılar

İzmir 28 (Akşam) — İstanbul Beşiktaş takımının dün Üçok'a 1 - 0 mağlûbiyetinden sonra bu takımın gene Alsancak stadında Doğansporla yaptığı maçı dünkünün hemen bir misli seyirci gelmişti. Seyirciler arasında vali de bulunuyordu.

Hakem gene B. Şazi Tezcan'dı. Takımlar sahaya şu şekillerde çıktılar: Doğanspor: Mahmud - Adnan, İrfan - Nurullah, Hakkı, İsmail - Mehmed, Halis, Fuad, Ömer, Şeref.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Sacı, Faruk - Feyzi, Enver, Fuad, Hayati, Ridvan, Hüsnü, Refet, Eşref.

İlk on dakika oyun karşılıklı akımlarla ve mütevazın denebilecek bir şekilde geçti. On birinci dakikada Fuadın güzel bir şütle İzmir takımına hesabına bir gol yapması üzerine Doğanspor daha düzgün ve Beşiktaş'tan daha iyi oynamaya başladı. Bununla beraber Beşiktaşlılar da dünküden daha iyi ve gayretli oynuyorlardı.

İlk devrenin bitmesine on dakika kala Ridvan, kale önünde bir karışıklık arasında pek yakından bir gol

yaparak Beşiktaş berabere vaziyete getirdi. İlk devre bu suretle 1 - 1 bitti.

İkinci devreye Doğansporlular daha büyük bir hızla başladılar ve yirmi beş dakika kadar devam eden hâkimiyetleri sırasında oyunu umumiyetle Beşiktaş yarı sahasına ittik ettirdiler. Bu üstünlük karşısında Beşiktaş favullü oynuyordu. İzmir takımından Saci sakatlandı. Otuz üçüncü dakikada hakem Beşiktaş'tan Enveri oyundan çıkarmak mecburiyetinde kaldı. Beşiktaş on kişî kalınca Doğansporluların tazyikli arttı ve üst üste hücumlar yaptılar. Bir çok gol fırsatları kaçırdılar.

Oyunun bitmesine on dakika kala Beşiktaş beraberliği bozmak gayretile son bir hamle yaptı. Beş altı dakika Doğanspor kalesi tehlikeler atlattı. Son üç dakikada hâkimiyeti tekrar ellerine alan Doğansporlular da beraberliği bozamadılar.

Beşiktaşta Hüsnü, Feyzi, Enver, Fuad, Eşref ve Faruk; Doğansporda Adnan, Nurullah, Hakkı İsmail Fuad muvaffak oldular.

Şeref stadında dünkü maçlar Sekizler turnuasına bin kadar seyirci önünde başlandı

Millî kümeye ayrılan 4 takımdan sonra geri kalan sekiz İstanbul birinci küme takımları aralarında bir turnuva tertip etmişler ve dün Şeref stadında müsabakalara başlamışlardır. Binden fazla seyirci önünde oynanan maçların neticeleri şunlardır:

SÜLEYMANİYE 2 - ANADOLU 1

Hakem Ahmed Âdemin idaresinde oynanan bu maç, Anadolunun eski oyuncularından Livanın lüzumsuz bir müdahalesi ile bitmesine beş dakika kala kesilmek mecburiyetinde kaldı. Takımlar, bu maça şu şekilde çıkmışlardı.

Süleymaniye: Nuri - Sabri, Ruhi - İbrahim, Bülend, İbrahim - Rauf, İskender, Ali, Daniş, Süreyya.

Anadolu: Kığo - Şükrü, Salim - Saim, Cevdet, Cehdeddin - Kenan, Mustafa, Tarık, Mesud, Zeki.

Süleymaniye faik bir oyun oynıyarak devreyi (1 - 0) galip bitirdi.

İkinci devrede iki taraf ta birer gol yaptılar. Oyunun bitmesine beş dakika kala Livanın müdahalesi yüzünden maç mutad zamanında bitmedi.

BEYKOZ 6 - TOPKAPI 2

Hakem B. İzzet Muhiddinin idaresinde başlayan bu maça takımlar şu şekillerde çıkmışlardı:

Beykoz: Nihad - Bahadır, Halid - Turgut, Kemal, Sadeddin - Turan, Bülal, Şahap, Faruk, Kâzım.

Topkapı: Ridvan - Sabahaddin, Seyfi - Saadet, Osman, Emin - Besim, Ziya, Salâhaddin, Kâmil, Zeki.

Birinci devre maç (2 - 2) berabere bitti. İkinci de gene iki taraf birer gol yaptılar. Vaziyet (3 - 3) oldu. Son on beş dakikada Beykoz daha üç gol yaparak maçı (6 - 3) kazanmağa muvaffak oldu.

EYÜP 2 - HİLÂL 0

Hakem B. Ahmed Âdemin idare-

Beykoz mühacimlerinden biri Topkapı aleyhine gol yaparken

Beykoz - Topkapı maçında

şer Fahri ve Bahri birer gol atarak muhtelîti (6 - 0) mağlûp vaziyete soktular. İkinci devrede İ Spor çok hâkim oynamasına rağmen ikinci devrede gol atamadı. Maç (6 - 0) İ Sporun galibiyeti ile bitti.

Ankara, Türkiye kros şampiyonu oldu

Dün Ankarada maçıdan evvel 6 kilometrelik Türkiye kros şampiyonluğu yapıldı. Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa ve Kocaeli bölgeleri iştirâk ettiler. 27 atletin yarıştığı bu müsabakada Ankara takımı şampiyon oldu. İkinciliği Kocaeli, üçüncülüğü İstanbul takımları kazandılar. Ferd itibarile Ankaradan Şevki birinci, Kocaelinden İbrahim ikinci, Ankaradan İsmail Hakkı üçüncü, gene Ankaradan Galip dördüncü geldiler. Başbakan Ankara takımına bir kupa, dördüncüye kadar yarışçılara birer madalya verdiler.

TAKSİM STADINDA YAPILAN MÜSABAKALAR

Kurtuluş (B): 4 - Arnavutköy: 2
Pera (B): 1 - Şişli (B): 0
Eseyan (A): 2 - Galataspor (A): 0
Arnavutköy (A): 5 - Kurtuluş (A): 3
Pera (A): 3 - Şişli (A): 1

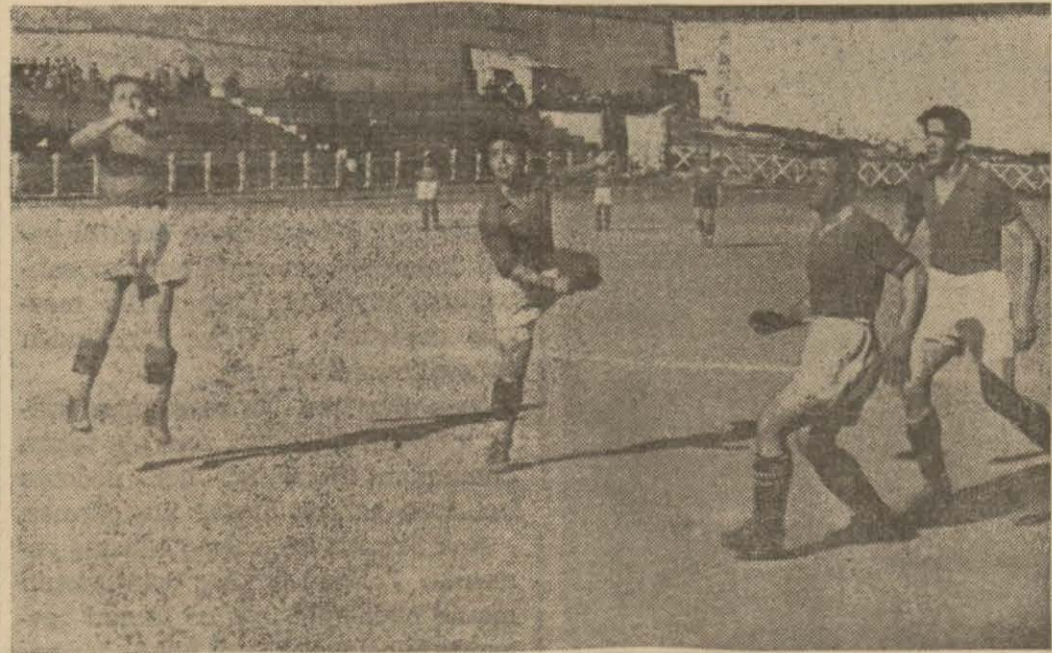
Ankarada bisiklet koşuları

Ankara 28 (A.A.) — Bu sabah, bisiklet ajanlığının müptediler arasında tertip ettiği bisiklet yarışı Taşhandan Etimesuda gidip gelme suretile 40 kilometre mesafede yapılmıştır.

Muhtelif küplere mensup sekiz koşucunun iştirâk ettiği bu yarış, baştan nihayete kadar heyecanla geçmiştir.

Neticede Güvencspordan Nuri, bir saat beş dakika 45 saniyede birinci, aynı küpten Yakup dört dakika farkla ikinci, ikinciden biraz farkla Muhafızgücünden iştirâk eden koşucular sıra ile üçüncü, dördüncü ve beşinci gelmişlerdir.

11 nisandan itibaren 15 bölgede birden başlayacak olan federasyon seri yarışları, Ankarada da bu tarihten itibaren yapılacaktır.

Dünkü Hilâl - Eyüp maçından bir enstantane

sinde oynanan maça takımlar şu şekillerde çıktılar:

Eyüp: Halid - Seyfi, Mehmed - Ekrem, Nuri, Mehmed - Fethi, Fethi, Adnan, Zekâî, Namık.

Hilâl: Murad - Akif, Fahir - Muh-sin, Salim, Niyazi - Rauf, Suphi, Muzaffer, Nahid, Nimet.

Eyüp uzun müddet (1 - 0) galip oynadı. Hilâl bir kaç muhakkak gol kaçırdı. Oyunun bitmesine iki dakika kala Eyüp Adnan vasıtasile bir gol daha atarak maçı (2 - 0) kazanmağa muvaffak oldu.

İSTANBULSPOR 6 - ALTILAR MUHTELİTİ 0

İstanbulspor muhtelîti son maçı Vefa ile oynayacaktı. Vefanın İzmir-te gitmesi üzerine İ. Spor altı takımın zayıf bir muhtelîti ile oynadı. Hakem B. Feridun Kılıç. İ. Spor:

Saim - Samih, Hasan - Fahri, Enver, Aziz - Bahri, Seyfi, Fahri, İsmail, Altılar muhtelîti:

Kenan (T. K.) - İbrahim (H.),

Beykoz - Topkapı maçında Beykozluların bir hücumu

Millî küme takımlarının puan vaziyeti

Sıra	Klüp	Oyun	Kazanç	Berabere	Kayıp	attığı	Yediği	Puan
1	F. Bahçe	3	2	—	1	7	4	7
2	Beşiktaş	3	1	1	1	3	3	6
3	Doğanspor	2	1	1	—	5	3	5
4	G. Birliği	2	1	—	1	5	4	4
5	Üçok	2	1	—	1	3	4	4
6	Güneş	1	—	1	—	2	2	2
7	G. Saray	1	—	1	—	2	2	2
8	A. Gücü	2	—	—	2	3	8	2

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli

No. 3

Romalı prenses, Kubilâyla görüşürken, Moğol imparatoriçesi perde arkasından dinliyordu.

İhtiyar general, Kubilâyın karısını yatıştırdığını umuyordu. Koridordan geçerken bir gölge gördü..

— İşte Ayşe geliyor...

Semga, imparatoriçenin sadık hizmetçisini görünce:

— Ayşe..

Diye seslendi.

Ayşe durdu:

— Ne istiyorsunuz, general?

Semga bahadır, sarayda imparatoriçeyi kışkırtanlardan biri de bu zenci kadın olduğunu biliyordu:

— Senden bir şey istiyorum, Ayşe!

Ayşe her nedense bu ihtiyar generalin saraya sık sık gelip gitmesinden kuşkulandı ve bilhassa Semgadan hoşlanmazdı.

— Benden ne istiyorsunuz? Benimle konuşmak için bu loş yeri neden seçtiniz?

Dedi. Semga birdenbire gözlerini açtı:

— Bugünden itibaren bir gözünü kör ve bir kulağını sağır yapacağım.. anladın mı?

Ayşe dudakları bükerek gülümsedi:

— Anıyamadım, general!

— İzah edeyim: Her gördüğünü ve her duyduğunu imparatoriçeye haber vermiyeceksin!

— Nasıl olur?.. Ben Tiyen-Fo'nun para ile satın alınmış cariyesiyim..

— Öyle amma, gevezeliğinin cezasını görürsün! Yaptığın iş hem çok fena, hem de senin için çok tehlikelidir. Belki bilmiyorsun.. fakat, haberin olsun ki, bu hareketinle iki hükümdarın arasını açacaksın! Arada sen yatarsın, Ayşe!

Ayşe cevap vermeden kaçtı..

İmparatoriçenin dairisine girdi.

Kubilây Han ile Romalı prenses başbaşa

— Roma, Pekinden büyük mü, Salina?

— Hayır.. Roma, Pekinin bir mahallesi olabilir.

— Moğolstanda sizi eğlendirecek neler buldunuz?

— Bahçeler.. mabedler.. vahşi hayvanlar..

— Bunlardan başka hoşunuza giden bir şey yok mu?

— Moğol muhariplerinin zırhlı elbiselerle saray önünde geçit töreni yapmaları da hoşuma gidiyor.

— Rahip Krocu'nun sarayda sıkıldığını söylüyorlar.. doğru mu?

— Doğrudur. Şehri benimle birlikte gezmek istiyor.

— Bu dileğini bana neden söylemedi?

— Çekiniyor..

— Siz benim misafirmisiniz! Memleketimde ve sarayda sıklıkla görürsem, ben de sıkılırım. Yarından itibaren şehrin her köşesini beraber geziniz!

Kubilây han, elçileri kabul salonunda Romalı prensesle konuşurken, Ayşe bu konuşmayı haber alarak derhal imparatoriçeye koşmuştu.

Biraz sonra salonun yan kapısından perdenin arasından bir kadın başı göründü.

Tiyen - Fo, perde arasından Kubilâyı güzetliyordu.. kalbi koparcasına çarpan imparatoriçe dizlerinin üstünde duramayacak kadar sinirlenmişti.

Prens Salina gözünün ucu ile im-

paratoriçeyi gördü.. fakat, Kubilây, hana bir şey sezdirmedi.

Kubilây hanın yüzü gülüyordu.

Ciddi bir tavırla ayakta konuşuyordu:

— Şehri gezerken, büyük Buda mabedini de ziyaret ediniz! Bu mabed, dünyanın en büyük, en zengin tapınaklarından biridir.

— Pencerelelerinin ve kapılarının altından olduğunu söylüyorlar.

— Sütun başlıkları bir araba dolusu inci ve zerbcedle süslenmiştir. Kub-besi tamamen altın kaplamadır. Somaki sütunların kaidelerine Hindistandan getirilmiş siyah mermerler döşenmiştir.

— Bütün Moğol hazinesini Buda mabedine dökmüşsünüz!

— Doğrudur. (Büyük Buda mabedi) yapıırken, bütün hazinemizi boşaltmışık. Fakat, Budanın ruhu bizi çok çabuk sevindirdi. Hazinemiz kısa bir zaman içinde tekrar doldu. Hattâ o kadar doldu ki, paranın bir kısmını fakirlere ve işsizlere dağıtmağa mecbur olduk.

— Budanın dinini neden beğeniyorsunuz? Neden hristiyan olmuyorsunuz?

— Buda, insanların ebediyen ölmeyeceğini söylüyor. Bir adam öldükten sonra, onun ruhu başka bir kalba girerek, tekrar hayata kavuşuyormuş. İşte ben de, Budaya bunun için tapıyorum. Yani ebediyen ölmek için..

Kubilây ile Salina aşktan, şaraptan, eğlenceden değil.. bilakis mabedlerden ve mabudlardan bahsediyorlardı.

İmparatoriçe Tiyen - Fo bu konuşmayı sonuna kadar dinledi.. ve kurnaz prenses, imparatoriçe gidinceye kadar gülmedi.. ciddiyetini muhafaza ederek daima şehir hayatından ve mabedlerden bahsetti.

Tiyen-Fo büyük bir emniyetle perdenin arkasından uzaklaştı.. odasına döndüğü zaman sinirleri az çok yatışmış ve öfkesi geçmişti.

Kalmı dudaklı mabud!

Rahip Kroen mabed kapısında durdu.. Romalı prensese döndü:

— Dünyanın bütün altınlarını Kubilây bu mabede sarfetmekle ne kazanmış acaba?!

Salina hayretle dudakları bükte:

— Tekrar dünyaya gelebilmek hülyasıyla bütün Moğol hazinesini buraya boşaltan imparatorun aklına şaşıyorum doğrusu. Bu kadar zeki bir hükümdarın böyle kalmı dudaklı ve sevimsiz bir mabude tapmasına hayret etmemek kabil mi?

İki tarafta büyük heykellere bakarak içeriye girmişlerdi.

Onların Romadan Çine seyahat için geldiklerini ve imparatorun misafiri olarak sarayda yatıp kalktıklarını herkes biliyordu.

Bilhassa saraydaki lamalar ve Buda mabedi rahipleri, Romalı misyonerle prensesi çok iyi tanıyorlardı.

Kroen büyük Buda heykelinin önünde durdu:

— Bu ihtişam karşısında, ben, Kubilâyın bir gün budist olacağını sanıyorum.

— Halbuki Kubilây dün gece yemekte bana hristiyan olmayı tercih ettiğini söyledi.

(Arkası var)

Radxo

29 Mart 1937 Pazartesi.

İstanbul — Öğle neşriyatı: Saat 13,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı — 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galib Arcan, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, Saat ayarı, 21,15: Şehir tiyatrosu dram kısmı (Samson Dalila), 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: Son.

Ecnebi istasyonların bu akşamki en Müntehap Programı

Paris - Radio — (1648) Saat 19,00 keman konseri.

Paris - Radio — (1648) Saat 20,00 Keman konseri: Kreisler: Aşk şarkısı; Dohnanyi: Kuralio Hungarika.

Starsburg (349) — Saat: 15,30 Mendelsohn konseri. Saat: 17,00 Salon musikisi.

Londra (342) — Saat 20,30 Solo piyano.

Milano (369) — Saat: 12,30 Orkestra konseri.

Roma (421) — Saat: 17,15 konser.

Budapeşte (550) — Saat: 20,50 Budapeşte orkestrası konseri.

Dans Musikisi

Bürüksel (484) Saat: 18,00, Paris (432) Saat: 23,45, Londra (296) Saat: 23,25 Varşova (1339) Saat 21,45 - 23,30 Lüksemburg (1293) Saat: 24,00.

36 Mart Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: 17 İnkılâp dersleri: Üniversiteden naklen Yusuf Kemal Tengirşenk, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Eminönü'nün Halkvi neşriyatı kolu namına bay Nusret Sefa (Yeni çıkan eserler), 20, Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21,15 Şehir tiyatrosu operet kısmı (Lükis hayatın 3 cü perdesi), 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Muharrem 16 — Ruzu Kasım 142
S. İsmak Güneş Öğle İkinci Akşam Yarı
E. 9,36 11,18 5,49 9,20 12,00 1,32
Va. 4,06 5,48 12,9 15,51 18,31 20,03

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsuluk Sok.
No 13

İş bulmak için

Uzun uzun düşünecek yerde

AKŞAM gazetesine

bir KÜÇÜK İLAN koydurunuz!

Her akşam
bir hikâye

Güzel bir plâk

İlk mart güneşi altında kahvelerimizde höpürdete höpürdete içerken Nedim:

— Yahu, dedi, bu bekârlık bahsini nereden açtınız? Aklıma tuhaf tuhaf şeyler geldi. Bekârlık arkadaşım Fikreti tanırsmız... Fikret, ben, daha bir kaç kafadar, neler yapmazdık neler..

Çapkınlık hayatımız esnasında aramızda bazı acaip lûgatler, bazı acaip tabirler kullanırdık. Meselâ «Bir kadına güzel bir plâk çalmak» tabiri... Herkes bunu başka türlü anlardı. Lâkin bizim aramızda «Bir kadına güzel bir plâk çalmak» tabirinin bütünü başka bir manası vardı. Bizce «Bir kadına güzel bir plâk çalmak» demek o kadınla dünyanın en hararetili aşk gecesini geçirmek demektir.

Meselâ aramızda konuşurduk: — Ahmed dün gece Remziye'ye güzel bir plâk çalmış..

— Ya.. Aşksun yahu... Yaman oğlanmış..

Bu «Bir kadına güzel bir plâk çalmak» tabiri bize Kadriden kalmıştı. Bir gün Kadri musiki meraklısı bir sevgilisine gezmış, tozmuş.. Kadri sevgilisini kendisinin aptımanına kadar getirmiş. Genç kadına:

— Apartmanıma buyurunuz da size bir çay içireyim.. demiş.. Lâkin genç kadın:

— Olmaz.. gelemem.. diyiverince Kadri musiki meraklısı sevgilisine:

— Güzel plâklarım var.. size bir güzel plâk çalarım... diye koluna girmiş.. Bunun üzerine genç kadın Kadridin apartmanının kapısından içeri süzülmuş.. Kadri bunu bize anlattı..

İşte o gündenberi bizim aramızda «Bir kadına güzel bir plâk çalmak» tabirinin fevkalâde mühim bir manası vardı..

Sonra «Canım kaymaklı ekmeğe kadayıfı istedi» sözü de pek mühimdi. «Canım kaymaklı ekmeğe kadayıfı istedi» tabiri bize nazaran «Canım aşk istiyor. Sevmek, sevimlik ihtiyacındayım» manasına geliyordu. Fakat bu aramızdaki acaip lûgatın en garip tabiri «İptilâsı var..» sözü idi.

Biz aramızda, karısı kendisini aldatan erkeklerle «İptilâsı var..» derdik. Hattâ birisine küfretecek istediğimiz zaman kendi aramızda:

— Herifin iptilâsı var.. diye konuşurduk. Bütün bu tabirler bizim dilimize bir takım acaip vakalardan geçmişti. Bu vakalardan sonra bu tabirler bizim aramızda manalarını tamamen değiştirmişlerdi.

Ne ise sözü uzatmayalım.. Bir gün Fikretin evinde toplandık. Epi kalabâğız.. Kadımlar da var.. Muallâ ile kocası Ferhad geldi.

Muallâ «Tam kadın» denilen tipte idi.. olgun, gözlerinde bin bir mana... Vücudunda harikulâde hatlar.. Bilhassa vücudu bir şaheserdi.. kocası Ferhad da inadına zayıf, çelimsiz, keleş gözüküyordu, yaşı eliyi geçmişti..

Oturmuş, konuşuyorduk. Bir aralık Muallâ kendi sigarasını yakan ev sahibi Fikrete:

— Bana güzel bir plâk çalsanıza demez mi?..

Biz birdenbire sanki hepimiz tabanlarımızın altından gıdıklanmışız gibi kâhkahaları sahvirdik. Amma nasıl gülüyoruz?.. Tasavvur edemezsiniz... Birbirimize bakıp kâhkahaları patlatıyoruz.

Muallâ ile iş bilmiyen öteki misa-

firler şaşırıldılar. Ev sahibi Fikret evvelâ kıp kırmızı kesildi.. fakat o da kendisini tutamadı.. kılınmışemeğe başladı. Muallâ:

— Sizde muhakkak birşey var?.. dedi güzel bir plâk çahn diyince kâhkahayı salıveriyorsunuz.. yoksa gramofona birşey mi oldu?..

Abdallaşmıştı:

— Yooo.. hayır efendim.. isterseniz radyoyu açayım..

Muallâ:

— Teşekkür ederim.. dedi.. radyo parazit yapıyor.. Siz bana güzel bir plâk çalınız..

Arkadaşların bir kısmı yine gülüyor bir kısmı da Fikrete takılıyorlardı:

— Haydi Fikret.. bayan Muallâya güzel bir plâk çalsana.. canım ne kızarıyorsun.. bunda kızacak bozacak birşey yok.. güzel bir plâk çaliver işte..

Nihayet kâhkahalar arasında Fikret gramofona güzel bir plâk koydu. Çaldı.

Bundan sonra ihtiyar lâkin gençliğe son derece hevesli, buruşuk bayan Şakire:

— A.. Bay Fikret.. bana da güzel bir plâk çalınız? demez mi?

Artık biz makaraları iyiden iyiye koyuvermiştik. Aramızdan bir kısmı Fikrete:

— Haydi Fikret.. bayan Şakireye de güzel bir plâk çal.. diyordu.

İkinci plâk da çalınıp bittikten sonra çay masasına geçtik. sanki öğretmişler gibi Muallâ o güzel gözlerini süzerek:

— Şu insanların ne garip arzuları var.. dedi. Canım birdenbire ne istedi bilir misiniz?.. Kaymaklı ekmeğe kadayıfı..

İçimizden bazıları gülmemek için kendisini odadan dışarı attı. Bereket ki bahis çabuk değişti. Bir aralık Muallânın keleş gözüküyordu çelimsiz kocası Ferhad salonun ortasına kadar ve herkese yüksek sesle:

— Benim bir iptilâm var.. dedi.

Bizim çocuklar gülmekten seriliyorlar.. Naci muzip:

— Estağfurullah efendim.. diye cevap verdi.. Zavallı Ferhad söylediği şeyin bizim aramızda ne manası olduğunu farkında değil.

— Canım ne oldu?.. Niçin estağfurullah diyorsunuz.. Bunda sıkılacak ne var.. Evet benim bir iptilâm var.

Naci hâlâ:

— Estağfurullah.. estağfurullah.. diyordu. Ferhad bayağı kızdı:

— Estağfurullahı filân yok.. evet benim bir iptilâm var.. hattâ bir değil iki iptilâm var yahu..

Allahtan olacak bu esnada kadınlar dansetmek istediler. Bir aralık Muallâ benimle dans ederken kulağıma fısıldadı:

— Bu «Güzel bir plâk çalmak» tabirinde gizli bir mana var anladım.. siz saklıyorsunuz amma.. ben Fikretten öğrenirim.

Hakikaten bir hafta sonra Muallâyı Fikretin apartmanından çıkarken gördük, selâmlaştık ve sordum:

— Fikretten mi?

— Evet.. Yeni güzel bir plâk almış.. onu bana çaldı.. diyerek gülümseyerek otomobile bindi.

İki saat sonra Muallânın kocasına rastgeldik:

—Yahu geçen akşam sözümü yarıda bıraktınız.. benim iki iptilâm var.. diye anlatmağa başladı..

(Bir yıldız)

Samsun (Akşam) — Samsun ceza evindeki cezalıların okutulmasına her yıl çalışılmaktadır. Halkvi bu masadla ceza evinde bir dersane açarak buraya bir öğretmen göndermiştir. Bu vazifeyi Atatürk kütüphanesi memuru Şefik Alışık fahriyyen görmektedir.

Gönderdiğim resim, okutulan cezalıları bir arada gösteriyor.

Akdeniz hâkimiyeti etrafında münakaşalar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu manevralara İtalyanın saffi harb zırhlıları iştirak etmiyorlar. Bilâkis birinci ve ikinci kruvazör filoları bütün kadrolarıyla iştirak ediyorlar. Bu filolar sekizer pusluk toparla mücehhez ve her biri 10,000 ton hacminde yedi kruvazörle meşhur Condottieri sisteminde on kruvazörden mürekkeptir. Bu sistemdeki kruvazörlerin hacimleri 5,000 ilâ 7,290 ton olup her biri altışar pusluk sekiz topa mücehhezdir. Süratleri saatte 37 mildir.

Bu kruvazörlerden maada manevralara mevcudu seksene baliğ olan İtalyan tahtelbahirlerinin çoğu ve müteaddid muhrip filotillâsı ve altı mayın gemisi ve bir çok tayyare iştirak etmektedir.

Manevraların Sicilya ile Tunus arasındaki dar geçide yapıldığına göre İtalyanın sevkulceş cihetinden mühim olan bu bahri geçide hâkim olduğunu isbat etmek istediğine hükümlenabilir.

Hakikaten İtalyanın deniz ve hava kuvvetleri asıl İtalya ile Afrika arasındaki koridora hâkim olabilirse Akdenizin orta ve şark kısımlarına hâkim olacaktır.

Kâğıt üzerinde 95 mil genişliğindeki bir kanalı kapatmak kolay görünür. Fakat ameliyatta bu yeri kapatmak İtalyan donanmasının iki misli büyüklüğündeki bir donanma için de son derece güçtür.

İtalya Akdenize hâkim olabilmek için son derece seri kruvazörlere ve muhripler tarafından himaye edilen tahtelbahir ve tayyare kuvvetlerine güveniyor. Fakat tayyarelerin harp gemilerine karşı müessiriyeti henüz isbat edilmemiştir. Tahtelbahirlere karşı son tabiye usulleri o kadar ilerlemiş ki, kuvvetli bir donanma yalnız denizaltı gemileri ile yolundan alıkonulamaz.

İtalyan kruvazörlerinin silâh zırhları diğer devletlerin kruvazörleri fevkinde değildir. İtalyanın Akdenizin ortasındaki koridoru kapayabilmek için saffi harp zırhlılarından mürekkep büyük bir filo malik olmalı ve muhtemel bir düşmana karşı kruvazör, tayyare gemisi ve muhrip cihetinden bariz bir surette tefevuku haiz bulunmalıdır.

Halbuki bugünkü vaziyette İtalya bu şeraiti haiz değildir. İngiltere ile Fransanın büyük mikyasta hazırladıklarına göre ileride İtalya bu şeraiti temin edemeyecektir.

Binaenaleyh İtalyanın Akdenizin ortasındaki muvasala yollarını kesebileceği iddiası hakiki esaslara istinat etmemektedir.

Filvaki İtalya ticaret gemileri için bu yolu müşkül ve tehlikeli bir hale sokabilir. Fakat kuvvetli ve mükemmel mücehhez muharebe filolarına karşı bu yolları kapatabilmesi muhtemel değildir.

Hakikat böyle olduğu halde İtalyan matbuatının Akdeniz üzerinde İtalyanların bahri diktatörlük yapabileceğini iddia etmesi hayrete şayanır. Akdenizde diğer devletlerin değil, asıl İtalyanın mevki denizden ve havadan hücum ve taarruza daha açık ve gayri mahfuzdur. Akdenizdeki başlıca komşularının vaziyeti daha iyidir.

Şarki Afrikada İtalyanın yeni bir imparatorluk kurmuş olması kendisini gayet muazzam yeni sevkulceş meseleleri karşısında bırakmıştır.

Çünkü İtalya bir harp vukuunda asıl İtalya ile Kızıldeniz arasındaki kendisinin uzun muvasala hattını muhafaza ve müdafaa etmek mecburiyetinde kalmaktadır. Bu ahval ve şerait içinde Akdenizin bir İtalyan gölü olduğu ve böylece kalacağı yolunda Romadan tekrar edilmekte olan iddiaları tamamen yersiz saymak kabildir. — F.

Ispanyol hükûmet kuvvetleri yeni bir muyaffakiyet kazandı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Cebelüttarik 28 (A.A.) — Uzak bir mesafeden Malagayı bombardıman etmiş olan harp gemisinin Jaime Primero zırhlısı olduğu zannedilmektedir.

Valencia 28 (A.A.) — Hükûmet filosunun Malaga, Melilla, Motrill bombardıman etmiş olduğu hükûmet tarafından nesredilen bir tebliğde beyan edilmektedir. Cumhuriyetçi harp gemileri, Carthagenedeki üssü harekelerine avdet ederken asiller tarafından bombardıman edilmiş ise de isabet vaki olmamıştır.

Faaliyeti bilhassa artmış olan cumhuriyetçi tayyareler asillerin Madrid cephesindeki mevzilerini ve Saragosse, Huesta., Teruel, Almidevar, Belchite ve Viveldebro şehirlerinin askeri hedeflerini müessir surette bombardıman etmişlerdir.

Bilbao cephesinde

Bilbao 28 (A.A.) — (Resmî tebliğ) Hükûmetin bataryaları, düşmanın Aseencion dağındaki mevzilerini müessir surette bombardıman ve bir baruthaneyi berrava etmiştir.

Eibar cephesinde topçu düellosu olmuştur.

Alava cephesinde hükûmetin topçu kuvvetleri, Villareal ile Ubidea arasında piyade ve süvari kuvvetlerinden mürekkep bir düşman toplanmasını bombardıman etmiştir.

Tevkif edilen gönüllüler

Perpignan 28 (A.A.) — Sans Pareil adındaki gemide tevkif edilen yirmi beş gönüllünün on üçü şimali Amerikalı, beşi Kanadalı, üçü Macar, ikisi İrlandalı, ikisi Romanyalıdır.

Gönüllülerin hepsinde de Amerikan pasaportu bulunuyordu ve bu pasaportlar New - York Fransız konsolosu tarafından vize edilmişti. Yalnız konsolos, «İspanya için muteber değildir» kaydını koymuştur.

Gönüllüler, İspanyaya muharib olarak değil, turist olarak gitmekte olduklarını söylemişlerdir.

Cebelüttarik yerine Ceuta

Londra 28 (A.A.) — Visamiral Usborne, Sunday Times gazetesinde çıkan uzun bir mektubunda İngilterenin Ceutaya mukabil Cebelüttarik'ı İspanyaya vermek suretile bir mübadele yapmak teklifinde bulunması lâzım geldiğini yazmaktadır. Bu teklif, vaktile 1868 senesinde amiral George Grey'in teklifini tecditten başka bir şey değildir.

Amiral Usborne, İngilterenin Ceutaya yerleşmek suretile sevkulceş bakımından elde edeceği menafii saymakta ve bilhassa orada bir tayyare meydanı inşası imkânından bahsetmektedir. Cebelüttarik'da böyle bir meydan inşası ciddi müşkülâta maruz kalmaktadır.

Akba müesseseleri

Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankarada satış yeridir. Telefon: 3377.

Selâmi İzzet

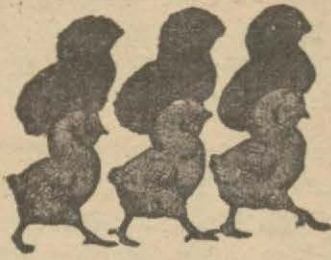
TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçıda bulunur. Fiati: 50 kuruştur.

Kullanılmış bir şömine aranyor

Eski konaklardan çıkmış veya orada mevcut sağlam ve iyi bir şömine aranyor. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Tel. 24240

CAFER FAHRİ nin eserlerinden

YENİ HARFLERLE

	Kuruş
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25
ESKİ HARFLERLE	
Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve saion köpekleri	25
Satış yeri: İKBAL kitabevi	

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren. 3 üncü sınıfta ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ehven hususi fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

15,000 liraya satılık apartıman

Kurtuluş tramvay caddesi üzerinde ve durak yerinde altışar odalı üç ve üçer odalı üç yani altı daireyi ve altında bir dükkânı muhtevi güneşli, havadar iyi bir apartıman on beş bin liraya satılıktır. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Telefon 24240

Yeni ilân tarifemiz

Gazeteciliği alâkadar eden madde şartlarında son aylarda husule gelen esaslı değişiklik dolayısıyla gazetemizin ticarî ilân tarifesinde ufak bir tadil yapmak lüzumu hasıl olmuştur.

1 Nisan 937 tarihinden itibaren tatbik edilecek olan yeni ilân tarifemizde bir sütun itibarile beher santim ilân fiatleri şunlardır:

Birinci sahife :	400 kuruş
İkinci » :	250 »
Üçüncü » :	200 »
Dördüncü » :	100 »
İç sahifelerde :	60 »
Son ilân sahifeleri :	40 »

(Akşam) ın Türk matbuatı arasındaki mevki, gerek İstanbulda gerek memleketin dört bir tarafındaki sürümünün vaziyeti göz önüne getirilirse zaruri olarak yapılan bu tadilin müşterilerimiz tarafından çok görülmeyeceğine eminiz.

Esasen daimi müşterilerimizle muayyen müddet zarfında fazla ilân verenler ayrıca hazırlanan tenzilatlı tarifieden istifade edebileceklerdir.

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük izmir

Her türlü banka muamelatı

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakiki fikiraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rıhtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalya müracaat.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenica mi)

İZMİR, MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA, PİRE

Her türlü Banka muamelatı

Kiralık kasalar

**GELECEK GÜNLERİ HİÇ BİR
GÖZLÜK GÖSTEREMEZ!**

**ANCAK BİRİKTİRİLİRSE
PARA İLERİSİNE GÜVENLE BAKILABİLİR**

TÜRKİYE İŞ BANKASI

BİOCCEL ... Cild hüceyratı merkezinden istihsal edilmiş cild için yeni ve kıymetli bir cevher

28 gün zarfında yaşlı kadınları
daha genç gösterir.

Cildinizin genç terü taze ve pembe kalması için onu besleyiniz.
Artık buruşukluklar kalmadı

25 yaşından sonra; cildiniz, kıymetli Biocelini kaybetmeğe başlar. Eğer hemen beslenip ihya edilmezse buruşup solar ve ihtiyarlar.

50 yaşlarında milyonlarca kadınların karakterleri genç olabilir. Fakat, ihtiyarlanmış gibi göründükleri cihetle erkeklerin yüzünde hiç bir itibarları yoktur. Son zamanlarda büyük bir âlim, Viyana Tıp Fakültesinin profesörü tarafından keşfedilen bu yeni cild nusunda kemali itina ile intihab edilmiş genç hayvanlarda gizlenmiş cild hüceyratı merkezinden istihsal edilmiş saf Biocel vardır. Bu cevher, pembe rengindeki Tokalon kreminde cildinizi beslemek ve gençleştirmek için matlup nisbet dairesinde mevcuttur. Geceleri yatmadan evvel

Biocel, bu yeni cild unsurunda cildinizi zinkinin aynidir. Adeta beşerinizin lâzımı gayri müfarihidir. Cildinizi aklıdan öldürmeyiniz. Onu Biocel ile besleyiniz ve yaşlandığınız zamanlarda bile cildinizin daima taze ve cazip görünmesini temin ediniz.

BİOCCEL tesirini gösterdi

Tecrübe ediniz. Biocel'i zengin bir cilde malik olan 50 yaşlarında bir kadın 30 ve 30 yaşlarında bir kadın 24 yaşında görünebilir. Genç kızlar da hiçbir vakit görmeyecekleri şayarı hayret bir tene malik olurlar.

kullanınız. Beyaz rengindeki (yağsız) Tokalon kremi sabahları kullanınız. Terkinde «Beyaz Oksijen» bulunduğundan bir kaç gün zarfında birbirinden daha beyaz üç levin üzere cildinizi şayarı hayret bir surette beyazlatır. Siz de hemen bu iki kremi kullanmağa başlayınız. Memnuniyetbah neticesinden son derece memnun kalacaksınız.

BİOCCEL'İ TOKALON KREMINİ KULLANINIZ VE HER SABAH DAHA GENÇ GÖRÜNÜZ...

Binlerce Tokalon müşterisinden müessesemize mektup yazanların müşahedeleri kendiliğinden gelen en kıymetli delillerdir

(Tokalon kreminizden bihakkın istifade ettim. Yüzümdeki çirkin kabarcıklar zail oldu...

Z. B. H. O. Fatsa

(Tokalon kremi benim cildimin nescine çok uygun geldiğini itiraf etmeyi bir vazife bilirim. Cildim esmer olduğu halde Tokalon sürdükten sonra beyazlanmakta ve ufak kabarcıklar tamamile zail olmaktadır.)

B. Şehir İ. B. M. Eşi.. Tü. Konya

Mektupların asılları dosyalarımızda saklıdır.

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
6 cı Keşide 11 Nisan 937 dedir

Büyük ikramiye 200.000 liradır.

Ayrıca: 40,000, 25,000, 20,000, 15,000, 10,000
liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık
iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Nisan/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Gerçüş İlçebaylığından:

Behar takım kasket, caket, pantolon ve tozluktan ibaret bulunan ve kumru siyah renkten kalın şayaktan olmak üzere kazamız köy korucuları için 60 takım elbisenin satın alınması açık eksiltmeye konulmuştur.

İhale 10/4/937 gününde Gerçüşte yapılacaktır. İsteklilerin 40 lira muvakkat teminat akçesiyle birlikte kaymakamlığa müracaatları ilân olunur. (1705)

SENIHA BEDRİ GÖKNİL in

Tercümeleri:
FAUST
PER GÜNT
KRAL LİR
Her kitapçıda bulunur.

Doktor
KEMAL OSMAN BOZKURT
Sinir hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu kapalıının karşısı No. 24
Telefon : 22266

Motörlü vasıtalar

Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şoförlere, motor işlerinde çalışanlara lâzım bir kitaptır. Kitabcılardan arayınız.

Tevzi yerleri: İstanbul Kanaat ve İkbal, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Gönen Yaprak Tütün bakım evine şartname ve projesi mucibince yapılacak «2035» lira keşif bedelli parke kaldırım ve beton arme geçitlerin inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme 6/IV/937 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat «152.63» liradır.

IV — İhale evrakı hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin ihaleden en az iki gün evvel İnhisarlar İnşaat Şubesine gelerek bugibi işleri muvaffakiyetle yaptıklarına dair Resmî vesaik gösterildikten sonra alacakları ehliyet vesikası ile kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte ihale günü yukarıda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (1519)

★

I — Şartnamesi mucibince 100 X 8-12X 4.5 eb'adında (4000) adet fiçı tahtası pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 30/III/1937 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1476)

★

27000	Top sigara kâğıdı	Muhtelif ebatta
2050	Bobin » »	Renkli »
8000	» » »	Beyaz »
125000	» » »	» »
20000	» » »	Lüks »

I — 15/III/937 de pazarlığı yapılacak 320000 bobin sigara kâğıdından maada şartnamesi mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 182050 top ve bobin sigara kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 5/IV/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1477)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

I — İstanbul gümrüklerinde açılan 45 ve 55 liralık iki kimyagerlik için İstanbul gümrükleri Başmüdürlüğünde müsabaka imtihanı yapılacaktır.

2 — Müsabaka imtihanına girebilmek için aranan vasıflar şunlardır:

A) Memurun kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz olmak ve askerliğini yapmış bulunmak,

B) Yaşı kırkı geçmiş olmamak,

C) İstanbul Üniversitesi Kimya zümresinden veya ecnebi bir Üniversitenin veya yüksek teknik mektebinin kimya şubesinden mezuniyet diploması almış bulunmak,

D) Yapılacak tahkikat neticesinde ahlâk ve seciyesi müsait bulunmak,

3 — Müsabakanın hangi gün ve nerede yapılacağı müsabakaya girebileceklerin adreslerine doğruca bildirilecektir.

4 — Müsabakada kazananlardan İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca dillerinden birini veya bir kaçını bildiği imtihanla anlaşılanlar tercihan alınacaktır.

5 — Tayin edilecekler teadül kanununa göre alabilecekleri maaş verilecektir.

6 — Aranan şartları haiz olan isteklilerin 15/4/937 akşamına kadar belgelerle beraber İstanbul gümrükleri Başmüdürlüğüne baş vurmaları.

(1735)

İstanbul Gümrüğü Başmüdürlüğünden:

Gümrük satışından: S. R. markalı 8583 kilo ve P. Y. C. E. markalı 18443 kilo iki parti sandıklı kesme şekerin satış ilânı Açık söz gazetesinin 12/3/937 günlü nüshasıdır.

(1222)

Siz de bu kremden şaşmayınız

Çünkü;

Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücuda getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil sıhhi evsafının Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir.

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acı badem kremleri, tanınmış ecza, iltiyat ve tuhafiyeye mağazalarında bulunur.

Deposu: İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

- BU GÜN NE KADAR GÜZELSİN...
- TABİ, «POKERPLAY» TRAF UÇAĞI
NE TRAF OLDUM!

Kulak, boğaz, burun mütehassısı
Doktor

İHYA SALİH

Cağaloğlu : Hamam srasında
24 numarada - Pazardan başka
her gün - öğleden sonra saat
13 ten itibaren hastalarını ka-
bul eder.

Dr. MEHMED İZZET

Emraz dahiliye ve sariye mütehassısı
Muayenehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye
caddesi No. 17 Baha Bey Apartmanı
pazardan maada hergün 13 - 17
hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (İDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATİ TEŞHİSİ) yapılır.
Beyoğlu : Taksime giderken Meçelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Hasan acı badem yağı kremi ve Hasan gece kremi ile HASAN yağsız kar kremi Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iiyen izale eder.

Dünyada mevcut kremlerin en nefisleri, en sıhhiyeridir. Nazik cildli kadınların hayat arkadaşlarıdır. İhtiyaclarını gençleştirir ve gençleri güzelleştirir. İnsana ebedi bir taravet veren HASAN acıbadem yağla yağsız gündüz ve yarım yağlı gece kremlerini unutmayınız. Kutusu 50, tüp halinde 20, Türkiye'de yapıp ta Avrupa etiketi yapıştırılan ve halkı aldatan kremlere vesair itiyata aldanmayınız. HASAN ismine ve markasına dikkat ediniz.

HASAN DEPOSU: İSTANBUL, ANKARA, ESKİŞEHİR, BEYOĞLU, BEŞİKTAŞ.

İLÂÇLARINIZI

Bahçe kapıda

SALİH NECATİ

den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikametle hazırlanır

FOSFATİN NECATİ

Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul ve kuvvetli neşeli olur.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, carınlık, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

BÜTÜN KİŞİ
CEBİNİZDE

Bir kutu

AKRIDOL

Bulundurunuz. Bu sayede Soğuk algınlığından

Grip, Nezle ve Boğaz

olmaktan kurtulursunuz.

AKRIDOL boğaz ve bademcik iltihablarını da pek çabuk geçirir. Her eczanede bulunur. Ufak kutu 35, büyük kutu 70 kuruştur.

S A Ç

BAKIMI

Güzelliğin

en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

KERPETEN GİBİ
SÜKER
ATAR

Dr. HORHORNİ

Eminönü Eczahanesi yanında Hastalarını hergün kabul eder.

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabıt han 2. ci kat No. 24

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN EMLÂK

ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

Adaları güzelleştirme Cemiyetinden:

Büyükadadaki Yürükali pilâjına, mevcut tesisatın resim ve projelerine tevfiikan ikmal ve islahi kendisine raci olmak üzere beş sene müddetle senede biner ve yarındaki çamlık gazinosuna iki sene müddetle senede dört yüz elliser liradan talip vardır. İhale Nisanın Onuncu Cumartesi günü Büyükada Belediye dairesinde cemiyet merkezinde yapılacaktır. Şerait ve tafsilat hergün Deniz Yolları İşletmesinde Müşavir Emin Âliden öğrenilebilir ve teklifnameler kendisine verilebilir.

KOLINOS
DİŞ MACUNU

Dünyanın her tarafından lezzetinin hoş olmasından ve diş etlerini ve minelerini tazelediğinden dolayı milyonlarca bayan ve bayların sevdiği Meşhur Amerikan Kolinol Diş Macununu Kullanınız.

Sararmış, cilâsız ve donuk dişlerinizi, bu macun şaşıllacak bir süratle temizliyerek beyazlatır ve gerçekten inci gibi hale getirir. Muzadı taaf-fün bir krem olmasından, ağızdaki mikropları tamamen imha eder.

Nefese hoş, cazip ve lâtif bir rayiha verir.

Her tarafta bulunur. Arayınız.

KAŞE

NEOKALMİN

GRİP NEZLE BAŞ VE DİŞ AĞRILARINI KESER

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

- 1 — Üsküdar'da Selâmîli mahallesinde topal sokağında 13 sayılı hane.
- 2 — Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde düz sokağında 14 sayılı dükkân.
- 3 — Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde düz sokağında 14/1 sayılı ev.
- 4 — Kadıköyünde Rasimpaşa mahallesinde düz sokağında 14/2 sayılı ev.

Yukarıda mevki ve cinsi yazılı yerlerin 31/5/938 sonuna kadar kiralananak üzere arttırmaya çıkarılmıştır. İsteklilerin ihale günü olan 5/4/937 pazartesi günü saat 15 de Kadıköy Vakıflar müdürlüğüne müracaatları. (1649)

Boğaz muhafızı merhum Ferik Rifat paşa kerimesi ve Mülkiye kaymakamlığından müteakid Zıyanın eşi Şakir Zıyanın Annesi

Bayan Meleke Karaçay

İle Bayan Melekenin eşi Mülkiye kaymakamlığından müteakid ve Dağıstan Türklerinden Merhum Hacı Şakir Bey oğlu, Şakir Zıyanın babası

Ziya Şakir Karaçay

Birincisi Samsunda Bu ayın 11 Perşembe, Diğer Ankara'da ayın 18 Perşembe günü yekdiğerini takiben rahmeti Hakka kavuşmuşlardır.

YENİ ANKARA LOKANTA ve BİRAHANESİNDE

Sahibinin Sesi ve Odeon Plâklarının sevimli okuyucuları beş Bayanın iştirakile

HER AKŞAM MÜKEMMEL İNCE SAZ

Ucuz ve nefis içki ve mezeler.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli (24000) lira olan 240 ton yazlık rezidü yağ 8/4/937 perşembe günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1800) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmi gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (1613)

Muhammen bedeli Cif olduğu takdirde 19350 lira yerli olduğu takdirde 35.000 lira olan 1000 ton hurda dökme 11/5/937 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin Cif için 1451,25 lira, yerli için 2625 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmi gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (1691)

Haydarpaşa Limanı arazisinde kâin ski Rihtım binasındaki 5. No. lu yazıhane aylığı muhammen 2500 kuruş mukabilinde ve bir sene müddetle açık arttırma suretiyle kiraya verilecektir. Açık arttırma tarihi 8/4/937 ve saat 15 de Haydarpaşa Devlet Demiryolları Birinci İşletme müdürlüğünde icra edilecektir. Taliplerin muhammen bedelin yüzde yedi buçuk muvakkat teminat akçasıyla gereken kanunî vesail ile beraber mezkûr gün ve saatte hazır bulunmaları ilân olunur. (1695)

Erzurumda yapılacak Atatürk anıtı müsabaka şartları.

Üçüncü Umumî Müfettişlikten:

- 1 — Erzurumda bir Atatürk anıtı yapılacaktır.
- 2 — Anıt projesi ikincikânun 937 tarihinden Mayıs 1937 sonuna kadar müsabakaya konmuştur.
- 3 — Talipler bu hususta mufassal malûmat ve vesikaları Kültür Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel Direktörlüğü ile İstanbul Güzel Sanatlar Akademisinden alabilirler.

ŞARTNAME

- 1 — Erzurumda yapılacak Atatürk anıtı Erzurumun Millî savaştaki durumunu ifade eder mahiyette olmalıdır.
- 2 — Bu itibarla yapılacak anıt yalnız bir portre heykeli değil, bir âbide olacaktır.
- 3 — Bu anıt için 100,000 yüz bin lira sarfedilecektir.
- 4 — Müsabakaya iştirak için en az İstanbul Güzel Sanatlar Akademisini bitirmiş olmak lâzımdır.
- 5 — 31 Mayıs Pazartesi günü akşamına kadar maket ve projeler Kültür Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel Direktörlüğüne teslim edilmiş bulunmalıdır.
- 6 — Maketler en az 1/50 büyüklüğünde olacaktır.
- 7 — Projeler anıtın nihai şekli hakkında tam bir fikir verecek vuzuhda olmalıdır.
- 8 — Anıtın Erzurumda çıkan granit nevi taşlardan yapılması esas itibarile şayanı arzu isede bu cihet heykeltraşların yüksek takdirine bırakılmıştır.
- 9 — Proje ve maketler Güzel Sanatlar Akademisinde Türk ve yabancı sanatkarlardan teşkil olunacak juri heyetince tetkik edilerek birinciye 1000, bin, ikinciye 500 beşyüz lira verilecektir.
- 10 — Anıtın dikileceği mahallin Nivernan haritası ile o mahalde yapılacak binaların fotoğrafları ve Erzurum taşının cinsleri Kültür Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel direktörlüğünde görülebilir. (2007) (197)